

Claus Rønlevs bibliotek

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Digitaliseret efter aftale med Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. PDF-filen er kun til ikke kommercielt brug.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine mange tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER

SJETTE RÆKKE,

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

J. OSKAR ANDERSEN,

PROFESSOR, DR. THEOL.

ANDET BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS G. E. C. GADS FORLAG.

1936-38.

Smaa Karakteristiker fra det 18. Aarhundrede.

Ved **Bjørn Kornerup.**

Det var i ældre Tider ikke usædvanligt, at Folk med historisk Sans om Personer og Forhold i deres Samtid nedskrev Meddelelser af mere fortrolig Karakter, som ikke — eller ikke i Øjeblikket — ansaas for egnede til Offentliggørelse. Bekendte Eksempler herpaa er *P. F. Suhms* Efterladenskaber, de forskellige Rækker »Suhmiana«, deriblandt »hemmelige Efterretninger om de danske Konger efter Souverainiteten¹, og »Engelstoftiana«, en Samling lignende Optegnelser af Historikeren *Laurids Engelstoft*.² Ogsaa mindre bekendte Mennesker har brugt samme Fremgangsmaade. Saaledes kan nævnes de værdifulde Meddelelser om Personligheder i Pietismens Tidsalder, der af Litteraten *Edvard Schwartzkopf* er samlet under Titlen »et lille Erindrings-Lexicon«³, og de livfulde Rids af viborgensiske Skikkelser, der stammer fra Degnen *Jens Pedersen Thjørrings Pen*.⁴ En Del Optegnelser af samme Art skal meddeles nedenfor. De skyldes en Degn i Hvirring ved Horsens, *Herlov Dalhoff*, der aabenbart

¹) P. F. Suhm, Samlede Skrifter X, 21—154; XIII, 1—38; XIV, 225—74. »Hemmelige Efterretninger« er udgivne af Julius Clausen, 1918 (Særtryk af »Vor Fortid«).

²) Udgivne af F. Schiern i Historisk Tidsskrift 5. R. II, 348—95 (ogsaa som Særtryk).

³) Udgivne af Chr. Bruun i Danske Samlinger IV, 73—89, 97—116.

⁴) Udgivne af A. Heise i Samlinger til jydsk Historie og Topografi IV, 278—432. Af lignende Karakter er ogsaa de i Kirkehist. Saml. 4. R. II, 733—38 udgivne »Analekter om københavnske Præster« af A. K. Holm.

har været en meget skrivelysten Mand, og som har efterladt sig talrige Haandskrifter af meget forskellig Karakter og Værd. Hovedparten af disse ejes endnu af Dalhoffs Efterkommere, der værner om dem med megen Pietet, og en Del af hans Meddelelser, særlig vedrørende jyske Forhold, er i de seneste Aar blevet udgivne eller litterært benyttede¹.

*Herlov Dalhoff*² var født 1725 som Søn af Sognepræsten i Slangerup Peder Dalhoff († 1732). Tidlig kom han i Frederiksborg Skole, som just den Gang befandt sig i en blomstrende Tilstand under den udmærkede Rektor, Mag. *Johannes Schrøders* Ledelse. Herlov Dalhoff havde gode Evner, men følte ingen egentlig Lyst til at studere, hans Hustru stod derimod til at »komme til Ridebanen« som hans Morfader og Morbroder, Stutmestrene Schäffer ved Frederiksborg. Blandt haarde Lærere og vilde Kammerater synes Dalhoff at være gaaet saa temmelig for Lud og koldt Vand, og da man ikke holdt det Løfte, der var givet ham om at blive Student 1740, lod han fem være lige og — som han selv siger — »læste saa lidet, at jeg mere glemte det, jeg havde lært«³. 1745 lykkedes det ham dog at blive

¹) Sigurd Elkjær, Af Degnen Herlov Dalhoffs Optegnelser (1769—1791) i Aarbøger, udgivne af Historisk Samfund for Aarhus Stift, XXI (1928), S. 164—190; XXII (1929) S. 42—62. I min »Frederiksborg Statskoles Historie 1630—1830« har jeg benyttet nogle af de nedenfor givne Optegnelser (se især S. 147 ff. og S. 274).

²) Ligeledes med Benyttelse af Herlov Dalhoffs Meddelelser har N. Dalhoff givet en livfuld Biografi af ham i »Jørgen Balthasar Dalhoff. Et Liv i Arbejde«. 1915—16, S. 6—14.

³) Jvfr. nedenfor S. 146 og S. 15. — Den 22. Oktober 1734 skriver Rektor Johannes Schrøder om Dalhoff, der nævnes som den nederste i nederste Lektie, følgende: »Herlov Dalhof, Præste Enkens Søn af Slangerop, af Liden forhaabning, saasom hand endnu intet i dend tiid hand har gaaet her i skollen har gjort noget Got« (Frederiksborg lærde Skoles Arkiv, Dokumenter til Reversalprotokollen 1734 Nr. 13). 1733—34 oplyses det, at Herlov Dalhoff blev underholdt af kgl. Confessionarius Frawen, men fra 1734—35 til sin Dimission havde han Del i Skolens Stipendier (Smstds., Skolens Regnskaber 1730—75).

dimitteret, endda med et meget pænt Testimonium fra sin humane Rektor¹, og han gav sig derpaa til at studere Teologi. Attestats fik han dog aldrig, og han skyder Skylden paa den teologiske Professor *Hans Otto Bang*, som paa Grund af gammelt Skolehad til Dalhoffs Morbroder Stutmester Peder Schäffer (de var begge Studenter fra Frederiksborg Skole) under nu ikke længere kendte Omstændigheder skal have bevirket, at Dalhoff maatte forlade Universitetet seks Uger før Eksamen. For at faa Brødet maatte han i den følgende Tid (1749) tage til Takke med Degnekaldet i Hvirring, hvor han blev sidende i over 40 Aar til sin Død 1792.

Herlov Dalhoff var — som hans Optegnelser viser — et lyst Hovede og i Besiddelse af psykologisk Skarpblik og ikke ringe Tilbøjelighed til Satire. De Skuffelser, han havde lidt, og den uretfærdige Behandling, han flere Gange havde været Genstand for, gjorde ham med Aarene noget bitter og fremmede yderligere hans Lyst til at udtrykke sig sarkastisk. Det er aabenbart faldet ham haardt at se, hvorledes den ene og den anden af hans Kammerater og Jævnaaldrende, der til Dels stod langt under ham i Begavelse og Kundskaber, kom smukt frem i Verden, omend ofte ad Krogveje, medens han selv maatte slaa sig til Taals med sin beskedne Stilling. Særlig var det ham en Tort, at han en Aarrække til Sognepræst havde en tidligere Skolekammerat *Mourits Jespersen Thygesen*, som synes at have været ham meget underlegen (blandt andet som Prædikant), og til hvem Forholdet efterhaanden blev saa spændt, at han efter eget Sigende følte Livet som »et Helvede og Sjælens Pine-Bænk«². Som et, heller ikke af andre uprøvet, Middel til at finde Udløsning for sine Følelser greb Herlov Dalhoff da til Pennen og søgte

¹) Dalhoffs Testimonium er vedføjet som Tillæg S. 159 efter en Afskrift i Ny kgl. Saml., 4°, 2998, S. 547—8.

²) Aarbøger, udgivne af Historisk Samfund for Aarhus Stift, XXII, 47 ff. Citatet S. 55.

en Slags Trøst i at nedskrive en Række Karakteristiker — længere eller kortere — af de Personligheder, som Livet havde bragt ham i Berøring med. Skønt det er let nok at se, at de bærer et stærkt subjektivt Præg og undertiden maa benyttes med en vis Kritik, saa indeholder de dog saa mange rammende Udtalelser i et djærvt og fyndigt Sprog og saa mange af disse intimt personlige Oplysninger, som man kun sjældent eller aldrig støder paa i Tidens officielle Kilder, at det synes begrundet at levere en Udgave af dem. I sin Dom over sine Samtidige er Dalhoff vel ofte særdeles hvas, men han er det ikke mindre i Bedømmelsen af sig selv; og har han haft en skarp Hukommelse for dem, der havde tilføjet ham Uret, saa har han ikke mindre levende kunnet og villet genkalde sig Erindringen om dem, der havde vist sig som hans Velgørere. Han sparer ikke paa Dadel, naar han taler om uværdige, men han glemmer heller ikke at fremhæve Fortrinene hos dem, hvis menneskelige Værd og solide Studeringer han havde lært at kende. I al sin Bidskhed har han været en retsindig og ærlig Personlighed, en Mand, der satte en alvorlig, gammeldags Kristendom højt, men som med Modvilje vendte sig bort fra Pietismen, blandt andet fordi han ved i sin Ungdom at leve paa et af dens Arnesteder havde set for meget til det Hykleri, der ofte fulgte i dens Kølvand. —

Den Del af Dalhoffs Optegnelser, som skal meddeles nedenfor, stammer fra to Kilder. Den ene er et lille Kvart-hefte i Privateje¹, indeholdende supplerende (og korri-gerende) Antegnelser til *Jens Worms* »Forsøg til et Lexicon over danske, norske og islandske lærde Mænd«, 1—2, 1771—73. Det bærer Titlen »*Lexicolon*« og angiver selv sit Formaal paa Titelbladet, der har følgende Text:

»*Lexicolon* det er Udtog af det *Lexicon*, som Hr *Professor* og *Rector Worm* i *Aarhuus* har udgivet i 2 Bind Aar 1771

¹) Tilhører nu Direktør L. G. Dalhoff, Søllerød, der velvilligst har tilladt mig at benytte det.

og 1773 over Mænd, der have gjort sig bekendte ved udgivne Skrifter. — Ved dette Udtog, der kun indeholder de Mænd, som ieg personlig har kiendt og talet med, har ieg deels villet gotte mig med deres Minde; deels har villet anmærke et og andet, som H^r *Professor Worm* maaskee ikke har vidst; deels villet lægge nogle faa Skribentere til, som *me judice* ogsaa fortjene at anføres. Det man da i mit *Lexicolon* finder indsirklet eller understreget, findes ikke i H^r *Professorens Lexicon*.

Hverring d. 30de Octobr 1784.

Dalhoff.«

I Udgaven er selvfølgelig alle ordret afskrevne Steder fra Worms Leksikon udeladte, og kun de Bemærkninger, der skyldes Dalhoffs Pen, er medtagne. Navneformerne i Overskrifterne ligesom ogsaa de vedføjede Meddelelser om de paagældendes senere Skæbne er Udgiverens. Nogle ganske ubetydelige eller andetstedsfra kendte Oplysninger er hist og her udeladte. Da adskillige af de af Dalhoff omtalte Personer er Frederiksborgensere, som han maa formodes at have haft et særlig godt Kendskab til, er det i saadanne Tilfælde angivet, hvornaar de er blevet dimitterede fra Frederiksborg Skole.

Den anden Kilde er et svært haandskrevet Kvarthind i Det kgl. Bibliotek (Ny kgl. Saml., 4°, Nr. 2998), der foruden en Del andet Stof indeholder en Samling Afskrifter af de fleste Skoletestimonier, som er udstedt af Rektor Johannes Schrøder. I Marginen udfor disse har Dalhoff tilføjet smaa Karakteristiker af de Personer, han nærmere har kendt. Haandskriftet bærer paa det andet Blad følgende Paategning af Dalhoff:

»Denne mig ret dyrebare Bog er mig foræret af en fordums Med-Discipel Velædle H^r *Peter Stage* paa *Hasseldorph* ved *Hamborg*; hvis *Testimonium* staaer *Pag.* 629, ligesom mit *p.* 547. Og er det her ved min alvorlig Villie og Begiering: først at min ældste Søn *Peder* skal have og

eye den efter min Død, dernæst at Han aldrig maae skille sig ved den paa anden Maade, end at den skal blive i min *Familie*, saa længe nogen *Dalhoff* studerer i samme. Paa disse Vilkaar har velbemeldte Hr *Stage* gunstig skiænket mig Bogen; og den skal leve og døe en Kjæltring, som forrykker dette *Testamente*. *Hverring* d. 29de *Ian.* 1780.

Herlov Dalhoff.«

Længe har ogsaa dette Bind været i den Dalhoffske Slægts Eje, men siden er det paa ikke nærmere oplyst Maade gledet ud af Familiens Besiddelse og ved Indkøb hos en Antikvar 1923 havnet i Det kgl. Biblioteks Haandskriftsamling.

I Udgaven angiver Tallene længst til venstre i Overskriften Sidetallene i Manuskriptet, hvortil Dalhoff selv undertiden henviser, og ligesom ved Uddragene af »*Lexicon*« er der vedføjet en ganske kort Bemærkning om de omtalte Personers senere Skæbne, saa vidt det har været muligt at oplyse denne, hvad der dog desværre ikke altid har været Tilfældet. Da alle de nævnte Personer er dimitterede fra Frederiksborg Skole, er blot deres Dimissionsaar anført. Alt, hvad der i begge de her nævnte Kilder stammer fra Dalhoff, er sat i Anførselstegn, og gengivet ord- og bogstavret. Da hans Haandskrift — og alt foreligger skrevet med hans egen Haand — gennemgaaende er fast og klar, har den kun undtagelsesvis frembudt Vanskeligheder at tyde. Tegnsætningen er jævnlig lempet efter moderne Regler. Der er i Noter kun tilføjet Forklaringer til de Steder, der nødvendigvis krævede nærmere Oplysninger, og det er paa ingen Maade tilstræbt at levere en vidtløftig personalhistorisk Kommentar. Til Forstaaelse af nogle stadig tilbagevendende Betegnelser skal det een Gang for alle oplyses, at »*Rector*«, »*Rector Schröder*« betyder Dalhoffs Rektor i Frederiksborg *Johannes Schröder* (1696—1774), »*Nyholm*« hans Hører *Chri-*

stopher Nyholm (1712—68), siden Sognepræst i Slaglille og Bjernede, og »P. W.« *Peder Wedel* († 1761), den nidkære, stærkt pietistiske Slotspræst paa Frederiksborg 1738—61.

I. UDDRAG AF »LEXICOLON«

Aagaard, Søren, d. 1755 som Konrektor i Helsingør.

»Er fød i *Horsens* 1722. Hans Fader *Peder Aagaard* var der *residerende Capellan*. Han læste selv for sin Søn indtil paa det sidste halve Aar, da Han kom i *Horsens* Skole, og af *Rector Bie* blev *dimitteret* 1740. At Han var *gibbosus*, tilregnedes Faderens Strængthed«.

Agerbech, Andreas, d. 1770 som fhv. Sognepræst paa Christiansø.

»1739 opholdt Han sig i nogle Uger i den Medtroendes Hr *Peder Wedels* Huus i *Fridrichsborg*, Hvor Han nogle Søndags Eftermiddage *catechiserede* for mig og mange, som vare nødte til at bivaane disse Forsamlinger i Præstens Huus.«

Anchersen, Hans Peter, d. 1765 som Professor eloquentiæ.

»Han læste over *Autores* og *Poeter*, og ieg gik paa Hans *Collegium* Vinteren imellem 1745 og 1746. Han *examine-rede* mig og her i til begge *Examina*. Han var saa *distraheret*: at det var Ham umueligt at tælle 4 Rd^r endog i den lætteste Mynt; hvor til ieg selv er *Testis oculatus*. Hver Student, som Han kiendte, var Hans Hierte Broêr.«

*Bang, Hans Otto, d. 1764 som Professor i Teologi*¹.

»*Deponerede* fra *Fridrichsborg*-Skole 1731 tillige med min Morbroder *Peter Schiæffer*, som siden blev Kongelig Stutmæster. Disses Skole-Had nydte ieg siden ondt ad. . . .

¹) Jvfr. S. 137.

I *Respect* af det gamle *Vetitum: de Mortuis nil nisi bene dicendum!* vil ieg blot mælde dette: at denne Frimurer var den eeneste Aarsag i, at ieg imod min Villie forlod *Academiet*, 6 Uger førend ieg skulle været op til *Attestats*.«

Bang, Oluf, d. 1783 som Klokker ved Holmens Kirke, historisk Samler, Stud. Fredb. 1728.

»Hans Fader *Oluf Bang*, hvis høyre Øye ulykkelig og uskyldig i Hans Barndom blev udslaaet, Byeskriver *ibd^m* [i *Hillerød*]. . . Der sad en stor eller modig og dristig Siæl i Hans lille Krop; det erfarede den lange *Iens Dons*, siden Præst i *Brabrand*.¹⁾«

Bang, Oluf Lundt de, d. 1789 som Generalprokurør, Justitiarius, Stud. Fredb. 1747.

»Han var en flittig *Discipel*, et tækkeligt og smukt Menneske og en stor Yndling af *Rector Schrøder*.«

Bloch, Søren, d. 1753 som Stiftsprovst og Sognepræst ved Vor Frue Kirke i København.

»Var gift med den stoute *Cæcilia Harding*. Denne saare sagtmodige og freedelige Mand har ieg at tilskrive, at ieg 1745 slap vel ud af en fortredelig Handel og i stæden for Straf fik *Revange*.«

Bluhme, Johannes Bartholomæus, d. 1753 som kgl. Hofprædikant.

»Som øverst Hof-Præst var Han *Scholarch* over *Fridrichsborg-Skole*. Da vi efter Sædvane viiste Ham vore *Testimonia* af Skolen, dem Han dog neppe forstod, holdt Han en smuk Tale for os paa saa godt Dansk, som Han kunde, og lignede os ved Skibe, som hidindtil Havde staaet i *Doqven*, men nu skulde ud i den vilde Søe, og hvor fornøden en god Styrmand var os *etc.* Denne opbyggeligere end lærde Mand havde frie og uanmeldet Adgang til Kong

¹⁾ Jvfr. S. 145.

Ch. 6te, Af hvilken Han og, i sær til mange Skin-helliges Promotion, betjente sig.»

Bøhme, Matthias Christian, d. 1795 som Sognepræst i Oksenvad og Jels, Stud. Fredb. 1747.

»I Hans 7 Aars Skole-Tiid [i Frederiksborg Skole] var Hans Omgang meget takkelig og behagelig. Hans Næmme bedre end almindeligt, og Hans læse-lyst stor. Skade! at Han som Præst har, og vil have, for mange *Processer.*«

Brorson, Nicolai, d. 1757 som Sognepræst ved St. Nicolai Kirke i København.

»Gift . . . 4. [Gang] med *Anna Fogh*. Denne sidste *Marriage* med en gammel riig Frøken skaffede vor gierrige gamle Brudgom en deel Skandskrifter. For Ræsten var Han en meget sødtalende Mand og betjente sig af mange *Exclamationer e. g. Ak! at I ville! Ak! at I kunde! Ak! at I ville haste! etc.* Som yngre godgiørende, men som ældre *etc.*«

Dahl, Hans Jørgen, d. 1779 som fhv. Regimentsskriver.

»En Præste-Søn af *Ods Herred* i *Siælland*. Blev holdt til Pennen. Var Fuldmægtig hos Regimentsskriver *Morsleth* paa *Fridrichsborg-Ladegaard*. Der denne alt for *facile* Regnskabs Fører fik en anden *Station*, blev Rytter-Districtet deelt imellem 2 Forvaltere, og *Dahl* fik det halve Aar 1736. Aaret der efter giftede Han sig med min Moster, Stutmæster *Schæffers* yngste Datter, *Malene Dorthea*. Aar 1744 blev Han Regimentsskriver over *Kiøbenhavns* Rytter-District; og boede først paa *Farum-Gaard*; siden paa det indkjøbte *Collekolle*. Hans mange store *Projecter* og *Indretninger* gjorde Ham til en forarmet Mand, og til en for sømmelig Fader af Hans mange Børns Opdragelse. Han havde i nogle Aar den ynkeligste *Chiragra* og *Podagra*, og døde som *removeret Pensionist* 1773.«

Dalhoff, Peder, d. 1732 som Sognepræst i Slangerup.

»Min salig Fader, fød i *Horsens* 1700 af en fattig dansk Skoleholder *Herlov Dalhoff* (som i sine unge Aar havde været Peruk-Mager-Svend og Trompetter paa Floden, for hvilket sidste Han fik *Pension*) den Tiids største Regne-Mæster i *Horsens*; Hans Moder, hvis Skilderie ieg eyer, heed *Cathrine Svendsen*, som i sit langvarig Enke-Sæde ernærede sig og sine med at sye og vadske omliggende Præsters Pibe-Kraver. Han *deponered* fra *Horsens* Skole 1720. Tog de 2 andre *Examina* i de 2 næste Aar. 1722 fik Han *Condition* hos min Morfader Stutmæster *Schæffer* ved *Fridrichsborg* og læste for Hans 3 yngste Sønner, mine halv-Morbrødre. Forlovede sig med Hans ældste Datter, min Moder *Christine Sophie*. Prædikede nogle Gange for Kong *Fridrich* den 4de. Blev uventet tilsendt en liste paa 5 Præste-Kalde fra Kongen; at Han maatte udvælge, hvilket Han vilde; men undskyldte sig med, at Han var kun 24 Aar. Hvor paa Kongen svarede den gamle Stutmæster: Vi kan giøre Ham gammel nok¹. Der paa udvalgte min Fader af Kjærlighed til sin Føde-Bye *Horsens-Hospitals* Kald og *Torsted*-Meenighed. Hid kom Han og min Moder 1724, og ieg af dem 1725 d. 29de *Iulii*. Her var Han elsket og æret af alle; men min Moders lyst til at boe nærmere sin Fader og Søkende voldte, at Han søgte nu *Slangerup*-Præste-Kald i *Sælland*; der Han og blev Sogne-Præst 1729 saa vel som og til *Anexet Ufvelse*. Dette ulykkelige *Slangerup* skilte min overiilede Fader ved al sin Munterhed, ved Helbred, ved liv; saa at Han efter 3 Aar døde Paaske-Morgen 1732. Skrifter: Indtrædelses Prædiken 1724, bekostet til Trykken af en *Didrich von Ham* i *Horsens*. Af denne Prædiken, som ieg har læst,

¹) 29. Jan. 1724 ansøgte P. Schæffer paa sin Svigersøn Peder Dalhoffs Vegne om Hospitalskaldet i *Horsens*, idet han tillod sig at erindre om »de naadige løffter, mig der om nogle gange allernaadigst er skeede« (Indlæg til Jydske Reg. 1724 18. Febr. Nr. 24). — Hele Stykket om Peder Dalhoff har tidligere været trykt i N. Dalhoff, Jørgen Balthasar Dalhoff S. 5.

husker ieg intet meer end *Exordium Ier. 1, 6*: Herre! see ieg kan ikke tale, thi ieg er ung. En Prædiken paa 4de Fredag efter Paaske 1725 bekostet til Trykken af Hr *Iens Iørgen Lindvig* da Kjøbmand i *Horsens*.«

Dalhoff, Peder, d. 1827 som Sognepræst i Ønslev, Stud. Fredb. 1776¹.

»En Sønne-Søn af sidst anførte, er fød 1757 d. 8de Jun. i *Hverring*, hvor Hans Fader *Herlov Dalhoff* og Hans Moder *Anna Margrethe Brangstrup* vare Degne-Folk fra 1749. Efter 3 Aars *Information* i *Raarup-Præstegaard* under Hr *Hans Fridrich Plesner*, siden Præst i *Raarup* og Provst over *Bjerre-Herred* i *Aarhus* Stift, kom Han 1771 til *Fridrichsborgs Skole* i *Sælland*, og havde alting frit hos min Morbroder Stutmæster *Peter Schæffer*. 1776 *dimittede Rector Benzon* Ham til *Academiet*. For første *Examen* d. 11te Septbr fik Han *haud illaud*. 1777 d. 11te Julii tog han *Exam. Philos.* med *Laud*. Blev strax *fixus* paa *Regentzen* og *Klosteret*. Prædikede samme Aar her i *Hverring Kirke* d. 13de Søndag efter *Trin*. 1780 d. 29de Julii (just min Fødsels Dag) tog Han *Exam. Philolog.* og fik *laudabilem*. Samme Aar prædikede Han her *Dom. 16 a. Trin*. — 1782 d. 9de April fik Han for *Theologisk Examen* *haud illaud*. — Efter 5 Aars Forløb paa *Regentzen* blev han *Alumnus* paa *Borchens Collegium*. . . .«

Detharding, Georg, d. 1747 som Professor i Medicin.

»Han var en god, ærlig og ueegennyttig Mand. *Examinerede Physica*. Han aabnede altiid sin *Examen* med en Tale, som indeholdt den *Materie*, Han ville *Examinere* i. Han brugte noget for ofte de Ord: *utique, sensim sensimqve*.«

Due, Carl, d. 1773 som resid. Kapellan i Sogndal, Stud. Fredb. 1747².

¹) Jvfr. S. 134.

²) Om Carl Due jvfr. Andreas Faye, Christianssands Stifts Bispe-og Stiftshistorie, 1867, S. 365—66, 382.

»En Degne-Søn af *Sølland*. Kom i *Fridrichsborg*-Skole 1737; Men kom ej længer end til paa neederste Part i Mæster-*lectien*; thi da kom Han for Skade at skrive et dansk *Vers* paa en *Musicants* Port, som var ærerørigt for Mandens eeneste Datter. Han blev mistænkt, beskyldt og overbeviist. Men *Rector Schrøder*, for at redde dette hurtige Hoved, gav Ham det Raad: at Han samme Nat skulle gaae til *Kiøbenhavn* og tage Tjeneste ved *Artilleriet*! det Han og gjorde, men fik mange Stok-Prygl, fordi Han passede sin Bog meer end sit Gevæhr. 1746 kom Han fra det *Militaire* og samme Aar til *Academiet*. Tog sine øvrige *Examina* og der paa reyste til *Norge*, hvor Han havde en Broder, var Provst. Siden har man aldrig hørt fra Ham, førend for faa Aar siden, da ieg finder Ham at have oversat paa Dansk af Hollandsk. — Skrifter: Den gylden Gifte-Ring; det er en Samling af adskillige mærkværdige Ægteskaber, som findes baade i Bibelen og i den verdslige Historie. Denne danske *Version* er *dediceret* til Biskop *Paludan* i *Christiansand*, med Begiering om at faae Hielp til dens Trykning; men ieg troer ikke, at den er trykt. *Originalen* er trykt paa Hollandsk af en Adels Mand *van Caths* i *Dordrect* 1658. Oversættelsen, som er paa *Vers*, eyer ieg, og den er værd at læse.«

Dyssel, Johan Arent, d. 1795 som fhv. Provst og Sognepræst i Østofte, Stud. Fredb. 1744.

Blev af Provst *Friedenreich* »sat tilligemed Hans egen Søn, *Christopher Didrich*, i *Fridrichsborg* Skole 1740, hvorfra *Rector Schrøder* dimitterede dem begge 1744 med velfortjent ypperlige *Testimonia*.«

Flensburg, Christian, d. 1776 som Tæller i Banken, Stud. Fredb. 1746.

»Denne lille *gibbosus* slog sig til *Poesien*. Fik en Bestilling ved *Banqven* paa 200 Rd^{rs} *Gage*. Giftede sig med den Iomfrue, som Han skulle beile til for sin gode Ven *Leth*

Schiønning, Provst paa Klosteret; og døde 1778. NB. Han laborerede ofte af poetisk Sved.«

Frimodt, Niels, d. 1785 som Sognepræst i Horsens.

»Hr *Frimodts* eeneste Datter er gift med *Cancellie-Raad* Borgemæster *Flensburgs* ældste Søn, Hr *Stephen*, Præst i *Aarbye* i *Sælland*. Vor *Frimodt* har saa sandelig været en arbeidsom Mand og en hurtig Talere. Der siges, at Han har givet sin smukke Gaard til en bestandig Præste-Boelig. Men Sladder! — Skrifter: *Parentation* over *Etats Raad Lichtenberg* 1765. Denne blev ganske formørket, der *Rector Tetens'* Tale strax efter kom imellem os og hiin.«

Frydensberg, Mourits, d. 1793 som Kommissionær.

»Hiemme havde Han af sin Fader faaet nogen Grund i *Maler-Professionen*; thi fik Han lyst til at lære Skildrer-Kunsten; hvorfor Han 17 Aar gammel blev sendt til *Kiøbenhavn* for at lære samme. Men der Han i faa Aar havde været Svend, gav Han, som havde giort en meer end almindelig Fremgang i Regne- og Skrive-Kunsten under min Farbroder, den store Regne-Mæster *Jonas Dalhoff* i *Horsens*, sig til at være *Commissionair* i *Kiøbenhavn*. Han har giort sig fortjent af *Horsens* Skole for de 3 smukke Skilderier, en *Løvenørns*, en *Svanes*, en *Høegh Guldbergs*, som der ere opsatte.«

v. Gram, Friedrich Carl, d. 1782 som Gehejmekonferensraad og Amtmand over Frederiksborg Amt.

»Af denne smukke Herre har ieg faaet 2 *Præmier* hver paa en dansk *Ducat*: den første, fordi ieg løb om Kap med Hans 6 Hopper, som ikke kunde løbe fra mig paa den Miil fra *Fridrichsborg* til *Fredensborg*; uagtet Han nogle Gange gav *Ordre* ud af *Carethen*: at Kudsken skulle kiøre til. Min *Raison* var: at Han skulle *recommendere* mig til Kongelig løber; men, som sagt: Han gav mig en *Ducat*, og tillige en *Bebreydelse*. — Den anden *Ducat* fik ieg,

fordi ieg forvoven nok *cujonerede* og bortjog paa en halv Miil en Gal og Mandholm Tyr, som ingen turde komme nær. — Denne store holsteenske Tyr hørte Ham selv til. Et vist Greb om, og en fast Haand paa Tyrens Hale, et par raske Fødder og en god Tyre-Mie¹ betjente ieg mig af, saa længe ieg kunde løbe; men der ieg faldt, blev Tyren endnu ved at rende $\frac{1}{2}$ Miil.«

Guldberg, Ove Høegh-, d. 1808, Statsmand.

»Hans Moder var *Elene Dorthea Guldberg*, den Guds Mands H^r *Oves* Datter i *Hverring*. . . . Han har i nogle Aar beviist min ældste Søn meget godt ved *Academiet*, meest af Arve-Prinsens *particulair Casse*. Skulle det ikke blive regnet mig til alt for stor Forfængelighed, da ville ieg mælde: at denne store Mands Moder og min Kone vare fuld-Søskende-Børn. Ieg kan da vel paastaae Navn af *Cher Oncle*; men maae dog søge Ham forgiæves imod *C. Fl.*«

Gutfeld, Peder, d. 1797 som Sognepræst i Skærbæk, Stud. Fredb. 1749.

»Er fød 1727 paa *Esserums* Kloster i *Sælland*, hvor Hans Fader var Ridefoged. Som Faderløs kom Han til *Fridrichsborg* 1737 og *gratis logerede* hos min Moder i 2 Aar. Han havde et opvakt Hoved og var en flittig *Discipel* indtil 1744; da Han, sat paa 2^{den} Part i *Mæster-Lectie*, gav sig til det *Militaire*; *Marcherede* til *Rendsborg* med det *Compagnie*, som et par Aar havde lagt i *Fridrichsborg*. I *Rendsborg informererede* Han i *latin* og *Græsk* sin *Compagnie-Chefs Capitain Grolovs* 2 Sønner. Derfor fik Han sin *Dimission* 1748 og begav sig til *Fridrichsborg* Skole igien. Derfra blev han *dimitteret* af *Rector Schrøder* 1749. Efter at Han Hafde erholdet *laudabilem* for hver af de 2 øvrige *Examina* og imidlertid haft Klosteret og *Re-*

¹) Tyrens Avlelem brugt som Svøbe (O. Kalkar, Ordbog til det ældre danske Sprog IV, 405).

gentzen,« blev han Præst først paa St. Croix, siden 1760 i Bevtoft. »Han er en meget belæst og *respectable* Mand og nu lige saa stor Fjende af lystighed, som før af Alvorlighed. Han har 2 Gange været gift med 2 Søstre. Med den første Hustrue har Han en haabefuld Søn, som i nogle Aar har lagt i *Kiøbenhavn*, efter at Han fra *Hadersleb-Skole* er *dimitteret*.« — Ved et Besøg i Bevtoft 1783 forærede Gutfeld Dalhoff et Par af ham udgivne Smaaskrifter.

Hass, Hans, d. 1786 som Degn i Glud og Hjarnø.

»Fød i *Aarhuus* 1708 d. 5te Octobr. Hans Fader var *Søren Jensen Hass*, Borger og Slagter *ibd^m*. Hans Moder *Dorothea Melchiors* Datter. Kom i *latin-Skole* 1718 i *Aarhuus*, da *Mag. Rhodius* var *Rector*. Blev *dimitteret* til *Kiøbenhavns Academie* 1732 af *Rector Peder Saabye*. Efter 3 Aars *privat Information* blev Han 1735 kaldet til at være Sogne-Degn for *Glud* og *Hiarnø* Meenigheder i *Bjerre-Herred* af *Consistorial-Assessor, Mag. Poul Glud*, Provst og Præst *ibd^m*. Samme Aar giftede Han sig med sin Formands den Iubel-Degns eeneste Datter *Dorothea Cathrine Blyetecher*, som fødte Ham 2 Sønner og 4 Døttre. De sidste bleve først modne til Ævigheden. Hans eene Søn er Degn til *Assens* og *Klakring* og den anden skal *succedere* Ham¹. Denne Efterretning, forøget med fleere *particularia*, har Han selv givet mig af *Dato* 20de Octobr 1784, der Han havde oplevet Hans Alders 77de Aar og Hans Embeds 50de Aar med Ære og god Helbred. — Skrifter. Tvende til Guds Ære brugelige *Psalmer*; den første er en *Morgen-Psalme*: Op i *Iesu* velsignede Navn! — Den anden en *Aften-Psalme*: Nu er Dagen og Arbeidet endt. Begge under den *Melodie*: Ak min Siæl! hvi bedrøver Du Dig? *Componerede* af den, der siunger for at love Gud, og skriver sig *Hans Hass* i *Glud*.« I Tillægget tilføjer Dalhoff: »Til de Skrifter, hvor af *Hans Hass*, Degn til *Glud* og *Hiarnø*,

¹) Poul Hass, d. 1797 som Degn i Assens og Klakring; Jørgen Hass d. 1819 som Degn i Glud og Hjarnø.

har gjort sig bekendt, hører og: Tvende i Guds frygt brugelige *Psalmer*. Den første er imod Ukydskhed, med denne Begyndelse: Kjære Kristen! kom at høre *etc.* Den anden, indbefattende Herrens Bøn. Begynder saaledes: Fader vor i Himmerige! Eenfoldigst *componerede* af den, der siunger for at love Gud og skriver sig *Hans Hass* i *Glud*.«

*Hee, Jørgen, d. 1788 som Biskop over Aarhus Stift*¹.

»Ved Holmens Meenighed var Han frygtet og æret af de store og høyt elsket af de ringere. Han er en velbevæget og veltalende Mand.«

Hersleb, Peder, d. 1757 som Biskop over Sjællands Stift.

»Denne Mand, som 2 Gange har *examineret* mig, var uden Tvil den veltalenste og meest rørende Prædikant, som *Danmark* har øyet. Det forringer da ikke Hans Ære: at Han løste nogle Engelske Børn i Kuld og Kjøn (som Hans Misundere paastaae)², thi Han gav dem, før Han lod dem komme for lyset, saa smukke Klæder, som passede sig paa den højeste og lærdeste Tale-Stoel i *Danmark*. Hans lærde Datter fik *Successorem* H^r Biskop *Harboe*.«

Høysgaard, Jens, d. 1773 som Klokker ved Trinitatis Kirke, Sprogforsker.

»Min første Præst H^r *Peder Holst*³ har tilstaaet, at Han, som Student, var en elendig *Socius* i sær i *Latinen*, førend Han lærte det af denne *Høysgaard*, som da *conditionered* paa en Herregaard ved *Grenaae* omtrent 1721 og 1722⁴,

¹) Jvfr. Kirkehist. Saml. 6. R. I, 53—129.

²) Dalhoff sigter aabenbart til, at *Hersleb* maaske i nogle Henseender var paavirket fra engelsk Prædikekunst. Jvfr. Bjørn Kornerup, Studier over *Peder Hersleb* som Prædikant i Teologisk Tidsskrift for den danske Folkekirke 4. R. III, 81—107, 257—320.

³) *Peder Holst* var som Sognepræst i Hvirring og Hornborg (1742—62) *Dalhoffs* Foresatte.

⁴) Denne Efterretning er særlig vigtig, da man ellers ikke ad anden Vej har haft det mindste Kendskab til, hvad *J. P. Høysgaard* har be-

da just *Peder Holst conditionered* i en Præstegaard i Sog-net. Ieg kiendte Ham (dog ikke betjente mig af Ham) som Stiile-Smed 1745. Et ringe leve-Brød er ikke altid Beviis paa faa Studeringer, lige som ey heller det mod-satte.«

Holberg, Ludvig, d. 1754.

»1746 saae ieg dette Skeleton 2 Gange paa det øverste *Auditorium* ved 1 *Doctor-* og 1 *Magist. Promotion*; men ieg tvivler paa, at Han hørte noget af hvad der passerede; thi Han læste bestandig i en Bog og *annoterede* i den samme. Af den *Württembergiske Prints*¹, som 1745 kom for at besøge Ham, gjorde Han ej andet Væsen; end da Printsens havde staaet nogen tiid inden for Dørren i *Holbergs* Studere-Kammer, reyste Han sig op fra Bordet, snur-rede sig om paa sin Hæl og sagde: Nu kan De sige: at De har seet *Holberg* baade for og bag. Dette anbragte Printsens og ved det Kongelige Taffel. Hvor over Kongen loe og sagde: det tænkte vi nok. *NB. Holberg* havde nogle Dage forud faaet at høre disse Printsens Ord: ieg vil dog en Dag op at see den Pussenmacher *Holberg*.«

Holm, Peder, d. 1777 som Professor i Teologi.

»I stæden for 3 Personer i *sing.* og *plur.* brugte Han altid Man. Han var *Demiss.* Prædikanternes skarpeste *Sensor*, end og indtil de mindste *Punctillier* og Gebærder, uagtet Han aldrig selv havde prædiket. Man maatte frygte for at giøre Ham vreed; thi Han glemte det aldrig.«

skæftiget sig med i Tidsrummet 1719—27, omend man af indre Kri-terier i hans Skrifter har kunnet formode, at han har givet sig af med Lærergerning (jvfr. Henrik Bertelsens med minutios Omhu udarbej-dede Biografi »Jens Pedersen Høysgaard og hans Forfatterskab«, 1926, S. 8—9).

¹) Formentlig Carl Christian Erdmann Hertug af *Württemberg-Oels* og *Bernstadt* († 1792).

Hvas, Jørgen, d. 1782 som Justitsraad.

»Han saalgte *Thiirsbeck* og lod opbygge Herregaarden *Williamsborg* i *Daugaard*. Var en tjenstagtig og godgjørende Mand og en rund Vert, saa længe Han havde noget. Han var en stor Skov-Ødere. Hans eeneste Datter er gift med *Brigadeer Halling* paa *Dronning-lund*. Da Han havde saalgte *Williamsborg* og var færdig at flytte need til sin Datter, blev Han syg og døde hos *von Müllen* i *Daugaard* 1782 i maadelige Omstændigheder.«

Hübner, Martin, d. 1795 som Professor juris, Stud. Fredb. 1741.

»Denne *Pensionist* er et Hoved høyere end alt Folket; og i øvrigt kan kjendes paa de mindste Øyne og de største L[øgne?] for Rimets skyld, dog ikke alleene.«

Hviid, Matthias, d. 1759 som Holmens Provst.

»Ved denne brave Mand anmærkes, a) at Han holdt stift over sit platte *Sællanske* Maal end og i sine Prædikener, saa man ikke havde nødig at tvivle paa Hans Føde Egn, naar man ellers kjender den *Wordingborgske Accent*. b) at Han i sin Skole-Tiid var een af de største Putsen-Machere, som der maaskee har været i *Kiøbenhavns* Skole; saa at det end og var bleven til et Ordsprog, naar man ikke vidste et Putseries rette *Inventor*: der har *Hviid* været. c) at Hans mange deilige Døttre (saa vel som og Biskop *Bildsøes* Børn med *A. M. Fielsted*) ere mig i 4de leed beslægtede paa Deres Moders Vegne.¹⁾«

Hyphoff, Jacob Zacharias, d. 1764 som Sognepræst i Skjolde.

»Han var en ærværdig og god Mand; noget *cholerisk*.

¹⁾ I en her forbigaaet Notits under Biskop *Bildsøe* meddeler *Dalhoff*, at dennes første Hustru *Anne Marie Fieldsted* var en Datter af Stadshauptmand og Justitsraad *Michael Fieldsted*, »som var mig Paarørende paa Fædrene Siden«.

Hans værdige og brave Søn Hr *Iacob Hyphof* Sogne-Præst for *Uth og Thyrted* Meenigheder ved *Boller* døde d. 2^{den} Jun. 1784, 36 Aar gammel, efter at Han havde været en *exemplarisk* Præst, Mand, Fader, Ven og Kristen i 12 Aar. Døden forekom, at Han ikke blev Provst i *Hatting* Herred. Provst *Raarups* liig-*Text* over Ham var af 1 *Reg.* 13, 30. Ak! min Broder!«

Kaasbøll, Eiler Christopher, d. 1754 som Sognepræst ved Helligaandskirken i København.

»Imod Ham, som uden Tvivl var en god og jævn Mand, har ieg dette at erindre: at da ieg 1746 begierede at prædike for Ham en Fredag! svarede Han mig: Min Søn! I er saa lille, I kan intet see over Prædike-Stolen; dog hørte Han mig siden samme Aar til en Skrifte-Prædiken; da Han tilstod mig, at baade ieg og min Røst var høy nok. NB. Ieg stod paa en Skammel.«

Kall, Hans [o: Johan] Christian, d. 1775 som Professor i orientalske Sprog.

»Denne smukkeste og anseeligste af alle *Professorerne* i min Tiid har for et godt Ord og uden Betaling giort mig en Tjeneste ved *Exam. Philos.*«

Kirkerup, Jens, d. 1782 som Sognepræst til St. Laurentii paa Før, Stud. Fredb. 1746.

»Naar denne under *Nyeholm* skulle *solvere Femoralia*, hvilket kunde skee for en *Bagatelle*; da tog Han lige høyt op baade for og bag, saa man havde ikke nødig at giætte, af hvad *Kjøn* Han var. Han var en høy Karl og af et fromt *Gemyt*; men Han havde en Broder *Søren*, som *deponered* med Ham; Han var en lille arrig *Sathan*, som nær kunde have begaaet et Mord den samme Dag, Han kom i *Mæster-Lectie*, paa en lang 3^{die} *Lecties Discipel sc. Sandberg*¹; Ham Han slog i Hovedet med en stor Træ-

¹) Jvfr. S. 153. Den omtalte Sandberg er formentlig Hans Sandberg (Frederiksborg lærde Skoles Arkiv, Skolens Regnskaber 1743—44).

Knude, at Han laae længe som død og svømmede i sit eget Blod. Begge Brødrene læste ellers godt. Dog havde den mindste det bedste Hoved.«

Møller, Andreas, d. 1809 som fhv. Sognepræst i Horslunde og Nordlunde.

Hans Fader i Horsens var »en fattig Borger og Post-Rider. Aar 1747 *deponerede* denne af Ansigt og Væsen behagelige Person fra *Horsens* Skole. Baade imellem de 2 øvrige *Examina* (til hvilke begge Han fik *laudabilem*) saa og en Deel Aar efter *conditionered* Han paa adskillige Steder med stor Berømmelse i og uden Iylland. . . . 1784 blev han Sogne-Præst til *Horslunde* og *Nørlunde* i Nørre-Herred i *Lolland*; did kaldet af en Geheime Raad *Reventlau*. Gift med en Kjøbmands Datter fra *Helsingør* med Bie-Navn *Garben* 1765. Med Hende avlet 12 Børn, hvor af de 11 endnu lever. Er en arbeidsom og from Mand. . . . Til Trykken ligger færdig Hans Afhandling over alle Aftensangs *Texter*, paa hvilken saa faa ville *subscribere*, uagtet Hans *Invitation circulerede*, at der indtil nu er intet bleven af Trykningen.«

Møllmann, Bernhard, d. 1778 som Professor i Historie og Bibliotekar ved Det kgl. Bibliotek.

»Denne næsten blinde, dog gode Mand, som i ugift Stand levede og døde hos sin Broder en Hør-Kræmmer paa *Nørre-Gade*; og som før lod sig overrende paa *Gaden*, end gik af *Veyen* for nogen; thi Han saae ingen; udvalgte ieg mig til *Privat-Præceptor*, just fordi ieg havde hørt, at Han var den stærkeste Tobaks Smøger i heele *Kiøbenhavn*; og i sær fordi ieg havde seet Ham smøge af en Pibe paa 1½ Tomes længde; hvilket var just efter min *Gout*. Det var Ham en Lov, at Han uden for *Studii* Gaardens Port og midt paa *Gaden* skulle løse sine *Buxer*, for at hæfte dem bedre op; thi Han troede: at Han var usynlig for alle, lige som alle vare for Ham. Naar Han blev kaldet need

til Bords, røgte Han Tobak i Spise-Stuen, medens Selskabet læste til Bords.«

Mønster, Peder, d. 1775 som Forvalter i Bygholms Mølle.

»Foget (efter den gamle eller *Gregorianske* Stiil; thi efter den nye var Han en værdigere Forvalter end de fleste Udridere, som nu kaldes Forvaltere) paa *Bygholm* i *Aarhus-Stift*. Han var vist nok en af vor Tids *Laico-litterati*. Og hvad Hans stumped Tobaks Pibe angaaer, da kunde Han gjøre baade *Professor Møllmann* og mig Rangen stridig. Han døde paa *Bygholm* og kunde efterladt sig et større Navn, dersom Han i sit *Testamente* ikke havde gjort store og rige Folk til sine Arvinger. *Civilitas Morum* var ikke Hans Bane-Mand.«

Mossin, Hans, d. 1793 som Dr. theol. og Stiftsprovst i Bergen, Stud. Fredb. 1733.

»Denne Mand, som end og i sine Studenter-Aar gav adskillige Beviser paa, at Han havde tillæst sig *Pauli* formeente Skjæbne¹, har dog ødt een forskrækkelig Hob Papiir, som bedre kunde have været anvendt. Ieg og«. Om Mossins Skrift »Huus-Postill«, 1—3, 1766—69, siger Dalhoff: »Hver Deel kostede 9 fl i raae Materie efter *Subscription*; og ieg har kjøbt dem alle 3 indbundne i Fransk Bind for 11 fl af een af *Prænumeranterne*.«

Muncheberg, Frederik Carl, d. 1813, Dr. jur., Birkedommer i Skanderborg, Stud. Fredb. 1740².

»Deponerede fra *Fridrichsborg-Skole* 1740, efter at Han ikkun havde været der i 1 Aar. . . . Han var overordentlig flittig i sin Ungdom; men havde et tykt og hakkende Mæle samt et skielende Øyesyn. Een af de første Domme

¹) Sarkastisk: blevet halshugget (hovedløs)! — Paa Grund af Mossins Forfatterskab til den omfangsrige, nedenfor nævnte »Huus-Postill« kalder Dalhoff ham »den vidtløftige Postillant« (jvfr. S. 148).

²) Jvfr. S. 142.

(om ikke den allerførste), Han fældede, siden Han kom til *Schanderborg*, var imod Hr *Anders Winding* i *Storring*; men den geraadede Ham baade til Skam og Skade ved Høyeste Ræt.«

Muus, Jacob, d. 1783 som Provst og Sognepræst i Stenløse og Viksø.

»Uagtet Han var en tør og mager Mand, var Han dog Præst over 60 Aar og oplevede vist nok 90 Aar. Han havde efter Haanden 6 *Capellaner*; de bleve alle Hans Sviger-Sønner, thi Han havde mange Døttre, og Han overlevede dem alle, undtagen den sidste. Hans Søn *Niels* og ieg har *deponeret* sammen og taget *Exam. Philos.* sammen. Han døde som Sogne-Præst i *Sæbye* i *Iylland* 1784. Og var en D[osmer?] *in Folio*.«

Neuchs, Hans Henrik, d. 1785 som Provst og Sognepræst i Vejle og Hornstrup.

»Han gjorde *Profession* af *Pieté*, men ikke af udstude-rede Prædikener. Hafde meget at sige hos Oberstinde *Brochdorf* paa *Grundet*.«

Olrog, Jens, d. 1766 som 1. resid. Kapellan ved Trinitatis Kirke i København.

»Denne behagelige og lærde Mand har ieg givet 12 ß for mine *academiske Leges*; og nu ere de til falls for en stor Kobber-Skilling; da ieg giver mit *Testimonium* i Kjøbet.«

Plesner, Christian Carl, d. 1778 som Sognepræst i Raarup.

»Denne store *Philol. Eccles.*, min og manges udødelige Ven og Velgiører, en Grund-ærlig og reedelig Mand, døde uden livs Arvinger d. 24de *Mart.* 1778.«

Pontoppidan, Erik, d. 1764 som Prokansler ved Universitetet.

Gift 1. Gang »med *Francisca Toxverd*, en Datter af den bekendte Hr *Peder Toxverd*, som var Præst for *Lundum*

og *Hansted* i *Woer-Herred* i *Aarhuus* [Stift], medens *Povl Wendelboe*, som siden er bleven bekendt under den blaa Ridder *Løvenørn*, var Løbe-Degn til *Hansted*. . . . Om denne Statsmand og behageligste Messe-Præst kan læses flere *Personalia* i H^r Provst *Zwergii* Sællandske *Cleresie* . . .«

Pontoppidan, Hans, d. 1802 som Provst og Sognepræst i Idestrup.

»Denne smukke og brave Mand, som er en Broder-Søn af den forrige, har maattet udstaae en piinlig, dog lykkelig *Cuur*; thi Han er bleven opskaaren og Hans Indvolde *visiterede*. Med Ham har ieg talet i *Østbirch-Præste Gaard* hos salig H^r *Kampmand*, som havde Hans deilige og dydige Søster i 12 Uger til Hustrue. Som Hans Enke ægtede Hun *Successor* H^r *Aagaard*.«

Prahl, Niels, d. 1792 som Korrektør, Stud. Fredb. 1742.

»En Præste-Søn fra *Bornholm*; *deponerede* fra *Fridrichsborg Skole* 1742. . . . *Correctionen* ved *Adresse-Contoirtet* havde Han 1771, da ieg taledede med Ham. Han har 2 Gange været gift, uden at lade sig *copulere* af nogen Præst. Til Hans sidste Præsteløse Bryllup blev ieg *inviteret*.¹⁾«

Ramus, Joakim Frederik, d. 1769 som Professor i Matematik.

»Han var uden tvivl en ærlig og godgiørende Mand; men der hos et sølle vækeligt Stakkel og kunde kyse en ung Student med sit blotte Ansigt.«

Reuss, Jeremias Fridrich, d. 1777, tysk Hofpræst og Professor theol. 1732—49.

»Var en rætsindig, ueegennyttig og alvorlig Kristen; men noget Stræng, dog reel *Examinator*. *Academisterne*, undertagen de efterladne, tabte meget ved Hans Bortgang. For Kong *Christian* den 6te vare Hans Prædikener noget for *Phi-*

¹⁾ Jvfr. S. 145.

losophiske og høytravende; lige som Han og var alt for hurtig en Talere i den Konges Ørne, der ej ville tabe et eeneste Ord. Forresten havde Han et læt Udtale og smukke *Gestus*. . . . *Professor Worm* har forglemt 8 af *Doct. Reuses* Prædikener, sc. de 8 Saligheder over alle Helg. Dags *Evang.*, som af en anden ere fordanskede; men den tyske *Original* har ieg eyet og selv hørt dem til Onsdags Prædikener i *Fridrichsborgs Slots Kirke*.«

Rohn(e), Anthon Christopher, d. 1774 som fhv. Sognepræst ved St. Petri Kirke i København.

»Han, som ieg et par Gange havde Erende til for min Morbroder Ober-Berider *Schæffer*, havde den Sorg: at Hans vidtløftige Søn som Student gjorde Følgeskab med en *Deserteur* fra *Fridrichsborgs Skole* ohngefær 1742. Disse *Emigranter* havde den forskiellige Skiæbne: at, lad være de begge vare eenige i eet og det samme Skjælmstykke, blev dog *Rohne* hængt i Tydskland, men den anden slap lykkelig over til *Rusland* og er nu en stor og høybetroet Mand i Dansk Tjeneste. Ia! *cum duo faciunt idem, non tamen est idem*.¹«

Riisbrigh, Børge, d. 1809 som fhv. Professor i Logik og Metafysik.

»Han er lige saa stor *Theolog* som *Philolog*, i sær er *Philosophia naturalis* Hans Hoved-*Studium*. Der hos er Han en ueegennyttig Mand, som lader sig ikke forblinde af Penge. Paa *Lassons Stipendium* reyste Han uden lands i 3 Aar, hvor, veed ieg ikke; men vel dette: at 1761 og 1762 var Provst *Woldum* i *Hverring* og Han *specielle Venner* ved *Academiet* i *Leipsig*, da De i sær *profiterede* af

¹) Jvfr. S. 126 og 152. M. H. t. de to Emigranter er Talen om den senere Major Dethlef Rohn og den senere Amtmand Andreas Schumacher. Rohn blev ganske vist dømt til Døden paa Grund af sin Deltagelse i et Drab, men blev ikke hængt og drog derpaa i østrigsk Tjeneste (jvfr. Louis Bobé, Die deutsche St. Petri Gemeinde S. 451).

den berømmelige Natur-Forskers *Doct. Kruses Collegium*. Ieg taledede med Ham 1771. Han er min yngste Søns *Privat Præceptor*; Han har og skaffet Ham sin første *Condition* hos Provst *Bredsdorf* i *Haslund* ved *Randers*, hvor hen Han reyste d. 3^{die} *Novbr* 1784.«

Roggenkamp, Albert August, d. 1758 som Sognepræst ved St. Peders Kirke i Næstved, Stud. Fredb. 1741.

»Han var en meget deilig Person, en ærværdig, alvorlig og flittig *Discipel* og elsket af *Rector Schrøder* som Hans egen Søn.«

Rothe, Caspar Peter, d. 1784, Landsdommer i Nørrejylland.

»Har *qvitteret* lands-Dommer-Embedet ventelig for at undgaae en *Schinkels Chicaner*¹. Er *Etats Raad* og boer paa *Urup*, som Han har kjøbt af Greve og Kammer-Herre *Iørgen de Tramp*. Har mange Børn, hvoraf nogle ere kaldte efter de gamle Danske *Schioldungers* Konger og Dronninger e. g. *Waldemar. Dannebodete*.«

Scheid, Christian Ludvig, d. 1761, Professor juris, kgl. Historiograf.

»*Minimus erat qvoad Formam & qvidem informis; Maximus vero qvoad Doctrinam & Pietatem*. Han *examinerede* i den naturlige *Theologie* eller *Ethica*.«

Schiønning, Jørgen Leth, d. 1808 som Sognepræst i Kallehave, Stud. Fredb. 1745.

»*Doct. Holm* anførte den *Raison*, hvorfor Han gav Ham Klosteret og ikke mig, som gjorde *Stiil* med Ham der om: at ieg kunde bedre taale at bære *Fattigdom*, da ieg altiid

¹) Formentlig Frederik Skinkel († 1790) til Hald, 1746 Landsdommer i Nørrejylland. Om denne stridbare Mand se Jeppe Aakjær, Steen Steensen Blichers Livs-Tragedie II, 138 ff. og Saml. til jydsk Historie og Topografi 4. R. VI, 351—79.

havde været vant til den, end *Monsr Schiønning*, som nu nyelig havde mistet sin Fader, *NB* efter hvilken Han havde arvet 3000 Rd^r. I øvrigt fortiente *Doct. Holm* hverken Ære eller Tak, fordi Han skaffet Ham til at være Provst paa Klosteret; thi vel var Han en flittig, belæst og *exemplarisk* Karl; men af Naturen alt for frygtsom til at tale eller *decidere* i noget *upræmediteret*; hvilket dog udfordres af en saadan Mand. Og dette var Aarsagen, at Han baade kom i Vane med at ryste, naar Han ikkun skulle tale med nogen; saa og at Han fik det magelige Præste-Kald; hvor til Han dog maae holde en *Capellan*¹.«

Schnabel, Christian, d. 1760 som Rektor i Roskilde.

»Han var den usælskabeligste Karl, ieg har kjendt; og det af den Aarsag: at Han aldrig kunde huske sig at have haft en eeneste Friheds Time. Til *Exam. Philos.* gjorde Han *Iustits* Raad *Anchersen* næsten forvildet ved at angive alle Græske og latinske *Autores aureæ & argentæ ætatis*. Han angav den heele *Ebraiske* Bibel og 3 andre Østerlandske Sprog. *Summa!* Han var *Vir unius Seculi*, men tillige mager, sygelig og ungestalt.«

*Schrøder, Johannes, d. 1774 som fhv. Rektor ved Frederiksborg Skole*².

»Denne store *Philolog*, større *Theolog* og størst Kristen skal eengang have sagt om mig, 10 Aar efter at Han havde *dimitteret* mig: af alle de *Discipler*, som ieg har læst for, har ieg mindst kiendt den lille *Dalhoff*; thi i hvor stor Skielm i det smaae, var Han dog den mindste i det store. *test. N. Windek[ilde]. Past. Hols*³. Ieg derimod skriver med Overbeviisning: at Han var den uskyldigste *Rector*, den

¹) Jvfr. S. 152.

²) Dette Stykke har tidligere været trykt i Program for Frederiksborg lærde Skole 1899 S. 37—38.

³) Niels Windekilde (1721—1809), Sognepræst i Vilstrup 1774—1809, Stud. Fredb. 1740. Jvfr. S. 142.

oprigtigste Ven, den taalmodigste Mand, den ømmeste Fader, som ieg har kiendt. Kun Skade! at Han ikke bedre kjendte os! og vi vort eget Gavn! Han prædikede ofte i Slots Kirken *extempore*. Som Enkemand fik Han et roligere liv; men ikke i alle Deele fornøyeligere; thi næsten alle Hans Børn udartede. Af ingen havde Han synderlig Glæde, og af nogle stor Sorg. *Summa!* Han vidste intet med sig selv; ikke endgæng dette: at Han lignede *Eli*. Endnu maae dette *remarqveres*: at paa alle de *Testimonia scholastica*, Han har udgivet (den største Deel eyer ieg)¹, findes ikke een *Titel* til *Professorerne* som den anden. Min Siæl døe denne rætfærdiges Død!»

Schumacher, Andreas, d. 1790 som Amtmand i Segeberg.

»Gik i nogle Aar i *Fridrichsborg* Skole, men blev ikke *dimmitteret* derfra, *vide Rohne!* 1757 blev *Secretair* i det tydske *Cancellie*; derefter *Legations Secretair* ved det *Russiske Hof*, fra hvilket Han tilforn var sendt til Kong *Frid.* 5 for at lade Ham *vide*, at *Czaren*, vor Uven, var død. . . . Siden Amtmand i *Segeberg*. 1772 taledede ieg med denne gamle *Med-Discipel* paa *Canselliet*. Han har et prægtigt Hoved, men en skiev Hals. — *Honores mutant Mores.*«

Seydlitz, Johan August, d. 1751 som tysk Hofpræst.

»Hans 2 Sønner bleve Studentere, den eene 13 og den anden 14 Aar gammel. De havde fyldt deres Hukommelse med en usædvanlig Mængde; men til meere beløb det sig ikke heller ved første *Examen*. Vidre om dem veed ieg ikke uden dette: at den eene var Provst paa Klosteret og siden *Professor* i *Odense*². I de Aar 1743 og 1744, da ieg forestod Sangen i *Fridrichsborg*-Slots Kirke, havde ieg leylighed at tale og tydskes med denne milde og indtagende Mand hver anden *Thirsdag-* og *løverdag-Aften*

¹) Jvfr. ovenfor S. 104.

²) Christian Gotthold Seydlitz (1738—96), Provst paa Kommunitetet 1769, Professor i Odense 1774.

heele Sommeren igiennem for at forhøre hos Ham (lige som og hos *Bluhme* og *Reus*), hvilke *Psalmer* Han ville have siunget om Morgenen, da en hver, som prædikede i den Kirke, Dagen tilforn bestemte de *Psalmer*, der skulle siunges. Han var saa *facil*: at Han ofte forandrede *Psalmen*, naar Han hørte, at den Tone var mig enten ubekjendt eller vanskelig. Det lod Ham ret godt, at Han snøvlede lidt end og paa Prædike-Stolen af spansk Tobak, som laae løs i een af Hans Kjol-Vinger. Hans Uhr-Kjæde hængde altiid need af den anden Vinge.«

Struensee, Johann Friedrich, d. 1772, Gehejmekabinetminister.

»Dog! efter at ieg først faaer lagt min Skilling i lauet: 1771 d. 11te Jun. fik ieg *Audience* hos Ham paa *Christiansborg*-Slot med en Ansøgning for *V. M.* Han tog imod den med det Magtes Ord: Wir sollen jetztunder nach Hirschholm! dan kommen Sie Morgen oder Über-Morgen umb 9 Uhr des Vormitthags! — Man sagde mig: at det var forgiæves; og ieg saae ikke denne høye og føre Mand siden; men nok 2 Gange før: at spasere ved Dronningens Side i *Rosenborg*-Have og, i Samling med det Kongelige Herskab, at overvære Vædde-løbs Riden paa Fælledet uden for *Nørre-Port*.«

Tauber, Johan Henrik, d. 1816 som fhv. Rektor i Roskilde.

»Er en lærd og god Mand. Medens Han var *Rector* i *Horsens*, underkastede Han sig den ordentlige *Examen theologicum*, hvor fra dog *Professorerne* for Hans bekiendte lærdoms skyld med Kongelig Tilladelse ville have *dispenseret* Ham; og ville altsaa ikkun holdt et *Colloquium* med Ham; men Han vilde ikke; hvilket blev lagt Ham til last og Hovmod; dog uden Tvivl urættelig. Han har et svagt Syn, svag Mæle og svag Helbred.«

Tetens, Peder, d. 1805 som Biskop i Viborg.

»Han er en sælskabelig Mand og en hurtig Talere.« Om hans »Sørge-Tale over H^r *Etats* Raad *Gerhard de Lichtenberg*« hedder det: »Paa samme, i hvor lærd og smuk, havde dog Arvingerne noget at udsætte. Ia! den største og guddommelige læreres Tilhørere havde ligeledes.«

Thestrup, Christian de, d. 1750 som Professor juris.

»Han havde en lærd Frue, som H^r *Baron Holberg* ofte besøgte til den *jaloux*e Mands store Fortrydelse. Hun døde 1746 og efterlod sig nogle deilige Døttre. Vor *Thestrup* baade var og ville være en riig Mand, og derfor baade taalde meget og gjorde meget *infra Dignitatem*. Han tilkjøbte sig ofte *Decanatet* og var *Decanus* 1745, da ieg blev Student.«

Torm, Erik, d. 1764 som Borgmester i København.

»Aar 1737 opholdt Han sig i *Fridrichsborg*, om som liv-Karl paa *Pension*, eller som Regimentsskriver, thi det var Han og, husker ieg ikke; men vel dette: da var det, at *Nyholm* slog Hans yngste Søn døv, saa Han maatte forlade Skolen; og der den myndige *Torm* ville paatale den Sag for *Nyholm* selv paa Hans Kammer samme Dags Eftermiddag; da vare vi mange Vidner til, at Hørerens leedsagede *Torm* ud af sit Kammer og langs hen ad Skolegangen med sit Spansk Rør i hiins Hoved. Dersom den døve Byefoged *Rasch* i *Horsens*, som den Gang var Fuldmægtig ved Geheime Raad *Gram*, endnu var levende; da skulle Han tilstaae ovenanførte¹.«

Torm, Ulrik Frederik, d. 1781 som Sognepræst i Stillinge, Provst, Stud. Fredb. 1739.

»Var en flittig, alvorlig og ærværdig *Discipel*, altsaa den yngre Broders modsatte Billede.«

¹) Jvfr. S. 142.

Treschow, Gerhard, d. 1765 som Sognepræst ved Trinitatis Kirke i København.

»Ieg er *Testis oculatus* til, at Han som Præst i *Bircherød* har givet mange Mund Daske ud paa Kirke-Gulvet, naar Bønder-Karlene ikke kunde svare i *Catechisationen*; og at Han har ladet nogle saadanne udtrække af Kirken; med de Ord til Medhielperne: træk det Beest ud! Medens Han mæssede *Vi troe*, skulle Kirke-Døren lukkes, Nøglen lægges op paa Alteret, og siden kom ingen ind.«

Trojel, Albert, d. 1799 som resid. Kapellan ved Vor Frel-sers Kirke paa Christianshavn.

»Som Student kom Han ofte til *Fridrichsborg* for at besøge sin Farbroder, den saa lærde som vist nok rætsindige *Procurator Thomas Trøyel*. Her prædikede Han eengang til Aftensang for Kong *Christ. 6*; og paa Prædike-Stolen allerunderdanigst bad: at Han over den fastsatte Time maatte udføre sin *Materie*; hvilket og af Hans *Majestæt*, som stod lige over for, med et Hoved-Buk eller Nik aller-naadigst blev bevilget; og var Han da paa Prædike-Stolen i 2½ Time til ikke liden Fortrydelse for Skolens *Disciple* og fleere. Hans Moder og 2 Søstre vare uværdige til saa brav en Mand, Fader og Broder.«

Wadskiær, Christian Frederik, d. 1779 som Professor elo-quentiæ.

»Ieg kiendte Ham 1745 og 1746 og havde ofte leylighed til at tale med Ham hos Boghandler *Rasmussen* paa *Ulfelds Plads*, hvor Han sad næsten hver Dag og læste i gamle Skroller. Da lignede Han meere en gammel Skatte-Borger end en Student. Som *Professor* var Han ofte uendelig i Hans *Examen*, og undertiden opholdt sig alleene ved en eeneste *Candidat*; det ieg selv saae og hørte 1771; da Han uden at overhøre de andre, spurgte blot, hvad de *profiterede*, og der paa gav 1 a 2 *B[ene]*, eftersom de angave mange eller faa *Autores*. For Ræsten var Han en god Mand; en y[n]ksom og hielpsom *Favorit* af de Karle,

som trængde til et par *Bene*, og det uden Betaling.« Han har »skreven . . . en stor Deel stykke-viis trykte Danske Vers. Iblant disse regnes mange, som Han for 4 a 6 R har tilladt andre at sætte deres Haand under, saa at Han kunde sige: *Hos ego Versiculos feci, tulit alter Honores.*¹«

Welding, Christian, d. 1801 som Sognepræst til Inderøen, Stud. Fredb. 1748.

»I Hans Skole-Tiid tegnede det ikke til, at Han skulle blive enten til Velling eller Grød. *Rector* raadte Ham end og at *qvittere* Bogen.«

Westerholt, Jørgen, d. 1766 som Magister.

Efter en længere Udenlandsrejse kom han hjem og nød meget godt af adskillige af Professorerne »i sær af *Doct. Wöldike*², som havde studeret med Ham paa udenlandske *Academier*, som nogle Gange klædte Ham op fra Haand til Fod; men Stakkelen *præfererede* en nøgen Krop for en tørstig Hals. . . . Da ieg kiendte Ham paa *Eilers. Colleg.* 1745, eyedede Han ikke een Bog, men der imod en utrolig Mængde *Disputatser*. Han Hafde næsten *Monopolium* paa *Disputats Fabriqven*; og Han lod sig ofte nøye med en halv Pot Dansk Brændeviin *pro Salario.*«

Wivet, Frederik Wilhelm, d. 1790 som Højesteretsadvokat.
»Han var en Modsigere af Moders liv.«

Vogelius, Peder, d. 1787 som Sognepræst ved Helligaandskirken i København.

Blev 1772 Sognepræst for Frederiksberg og Hvidovre. »Nu bliver Han vel ikke meere, end Han er, end skjönt Han er gift med Geheime Raad *de Guldbergs* Søster *Helvig Høgh.*« . . . Om hans Lovtaler over Absalon og Knud den Store siger Dalhoff: »Ia! man har eengang givet *Præmier* ud just for Udtrykkenes skyld alleene, hvilken Tiid bør kaldes den uforstaaelig[ste] *Epocha.*«

¹) Vergil, jvfr. c. Svetoni Tranqvilli reliqviae, ed. A. Reifferscheid, 1860, p. 67. — ²) Formentlig Professor Marcus Wöldike (1699—1750).

Wøldike, Marcus, d. 1750 som Professor i Teologi.

»Om denne Mand, som uden Tvivl var Danmarks største *Orientalist*, største *Lingvist*, da Han havde 26 slags Sprog inde, om denne Grund lærde Mand, som førte *Titel* af *Summus Theologus*, haves denne visse Efterretning: at Han i Hans sidste Sygdom blev fristet til at nægte *Existentiam Dei*; og at *Doct. Reus* var den eeneste af alle *Professorerne* og andre lærde, som endelig fik Naade og lykke til at hæve denne Vildfarelse. Om ellers Hans milde, indtagende og kjærlige Væsen meest traktes alles Kjærlighed til sig; eller Hans Alvorlighed erhvervede Ham meest alles Ære-Frygt og Høyagtelse, veed ieg ikke. Mig *examineret* Han til *Deposits* og imod de andre selvkjærlige *Professorers* Sædvane var lige saa fornøyet med mine Svar af *Wandalini Hypothyposis* som med de andres af Hans nyelig udkomne *Positiones*¹; med det Tillæg: Ieg glæder mig endnu ved at høre og læse denne brave Mand, om hvilken ieg bør sige som *Iohannes* om *Christo*: Hans Skoe-Tvinge er ieg ikke værd at opløse. Urost og maaskee ufortjent gav Han mig for *Mosis Historie* 1 *B[ene]* og for et par Svar *de Regeneratione* 2 *B[ene]*. Ieg skulle været op under Ham 1747 i *Aug.* til *Attestats*, men der blev intet af. *vid. Bang.*« — Om Wøldikes »*Sermo sacer in Exequiis Christ.* 6« siger Dalhoff: »Denne havde ieg den bedrøvelige Ære selv at høre. Og, hvo hørte den uden at føle Talerens Konst og landets Tab?«

Zwergius, Ditlev Gotthard, d. 1757 som Provst og Sognepræst i Slangerup.

»Denne brave Mand, som *succedered* min salig Fader i *Slangerup*, maatte her i Førstningen giøre det af Fornødenhed, som nu mange giøre af uforsvarlig Dovenskab *sc.*

¹) Talen er om de bekendte dogmatiske Lærebøger af Prof. theol. Hans Wandal »*Hypotyposis sanorum verborum sive brevis expositio s. theologiæ in thesi et antithesi*«, 1703, og af Wøldike »*Positiones fidei christianæ earumque probationes selectæ*«, 1740, 2. Udg. 1742.

læse sine Prædikener op af Papiret, fordi Han ikke var det Danske Sprog ret mægtig. Dog denne indenads og Drengelæsning varede kun et par Aar. Han havde været min uforglemmelige og aldrig nok roste *Rector Schrøders* Sælskabs Ven paa udenlandske *Academier*; og derfor vare de og *cordielle* Venner.« . . . Om hans Skrift »Det Siellandske Clerisie« hedder det: »der af er ikkun den første *Tome* udkommen; men de 2 sidste laae færdige til Trykken, da Provst *Zwergius* døde. Og Skam skulle den faae, som ligger og ruger over denne nu unyttige, dog rare Skat! Han *torterer* sig selv meere end sin Fader¹.«

TILLÆG

Müllen, Lyder, d. 1750, Litterat.

»Ham har ieg villet anføre; lad være ieg hverken har seet eller talt med Ham; just fordi ieg troer: at denne *de Litteris meritis* og *emeritus* var en Broder til den gamle *Iohan Ludvig von Müllen* i *Daugaard*, en Sviger-Fader til min Kones Søster *Else Cathrine Brangstrup*; thi denne gamle sagde mig 1749: deels at Han var af Svensk Herkomst; deels: at Han havde haft en Broder, som studerede *Theologien*; men fra hvilken Han i mange Aar ikke havde hørt. Da nu begge disse ere døde i eet og det samme Aar; saa synes intet sandsynligere, end at de jo have været Brødre. Og maaskee denne Efterretning er det største og eeneste Beviis for Vedkommende i *Daugaard*: at de ere *Descendenter* af gammel Svendsk og riig Adel i det ringeste paa Qvinde-linien.«

Pedersen, Peder, folkelig Psalmedigter.

»Fød i *Kalhove* i *Hornborg-Sogn* i *Nim-Herred* 1753. Hans Fader er den fattige Huus- og Hiulmand *Peder*

¹) Om *Zwergius'* efterladte Samlinger til Sjællands Stifts Præstehistorie se Kirkehist. Saml. 2. R. V, 140.

Hansen. Hans Moder er *Else Peders Datter*. Som spæd kom Han fra *Kalhove*. Er opfød i *Honum* i *Hverring Sogn* paa *Rasch-Gods* indtil sit 11 Aar. Siden kom Han med sine Forældre 1765 til *Flemming* i *Hornborg-Sogn* paa Hr *Lars Ammitzbølls Gods* i *Klags-Mølle*; hvor Han i mange Aar har forsørget sine gamle og skrøbelige Forældre med at gaae om og sælge Viser, Historier, Baand, Kniplinger *etc.*, som Han kiøber i *Haderslev*; da Han af Mangel paa Syn ej anderledes veed at ernære sig. Med dette sit høyst svage Syn har Han dog gjort sig saa bekjent med Bibelen og den kristelige lærdom: at ingen i vore Sogne har opnaaet Hans Kundskab; denne pryder Han og med et udmærket kristeligt levnet i al Tale og Omgængelse. — Skrifter: Tvende gudelige Sange: den første er en *Morgen-Psalme* med denne Begyndelse: I Herrens Navn opvaagner *etc.* Siunges som: Ieg vil Din Priis udsunge. Den anden: Al Verden, tænk Dig om. Siunges som: O Gud, Du fromme Gud. Den tredie: Fra Iorden indtil Himmelen *etc.*, siunges som: Herre *Iesu Christ*, sand Menneske og Gud. Under den første af disse staaer: forfattet af et fattigt Barn i *Hornborg-Sogn, Flemming By* ved Navn *Peder Pedersen*. Trykt i *Haderslev* 1774. Og ieg veed, at Han har selv gjort den. Følgelig fortjener dette Sted iblant *Autores.*«

II. UDDRAG AF NY KGL. SAML., 4°, 2998

S. 195. *Raarup, Andreas Frandsen, d. 1790 som Sognepræst i Ølsted, Stud. Ribe 1733.*

»Provst i *Hatting-Herred* og Præst i *Ølsted*. En belæst og veltalende Mand. En god *Chirurgus* og *Medicinæ Practicus*; Men som giver sig selv for store Friheder. Er ey en alt for lykkelig Mand og Fader.«

S. 247. *Kampmann, Jens, d. 1760 som Sognepræst i Østbirk og Yding, Stud. Ribe 1740.*

»Var Præst i *Østbirk*; en god *literatus*; en lærere, som havde Evne til og gjorde sig Umag for at være opbyggelig. En ægte *Nathanael*. En i høj Grad godgiørende Mand. 2 Koners Mand og 2 Børns Fader. Hans deilige Datter lod sig friste til at ægte *Lundum-Møller*. Hun døde strax. Hans velbelæste Søn er Præst i *Farum* i *Sælland*.«

S. 259. *Dalhoff, Peder, d. 1827 som Sognepræst i Ønslev og Eskildstrup, Stud. 1776.*

»Til 1ste *Exam. laud.* for *Lat.* Men kun *haud illaud.* for hver af de andre *Sciencer* 1776. Til *Ex. Philos. Iunio* næste Aar *Laud.* Til *Exam. Philolog.* d. 29de *Iulii* 1780 *Laud.* Plages af Gigt-Smerte. *Spes mea.* NB. Til *Examen Theologicum* d. 9de April 1782 *haud illaud.* Samme Aar fik Han *Borchens Collegium*, efter at *Reg.* og *Klost.* 5-Aarene vare ude. Var hiemme 1780, reyste her fra d. 23de Septbr og tog sin yngre Broder med for at skaffe Ham til *Academiet*.«

S. 322. *Bircherod, Matthias, d. 1750 som Sognepræst i Højelse og Lellinge, Stud. 1714.*

»Han blev Hører i *Fridrichsborg* og læste for mine Hørere. Ieg kjendte Ham som *Magister*, Præst til *Højelse* og *Lellinge* ved *Kiøge*. Hans Søn *deponerede* med mig *vid. 550*. Denne var ræt en lærd Mand og fornøvelig Vert. Han gav sin Søn og mig 1 *Ducat* at drikke op i *Kiøge* for at prædike en Onsdag for Ham. Vi prædikede, vi drak, vi bleve fulde, og ieg faldt af Hesten i et *Morats*. 1744 blev der stjålet Sølv fra Ham ohngefæhr for 300 Rd^r paa en Maade, som Han meget fornøede sig over ved Fortællingen.«

S. 336—37. *Grundtvig, Isak, d. 1767 som fhv. Slotspræst ved Frederiksborg, Stud. 1717.*

»Var Slots og Sogne-Præst i *Fridrichsborg* det første, ieg

kand huske. En lærd *Theologus* og stor *Orientalist*, men endnu større *Christen*. Han maatte skrive hvert Ord af sine *Prædikener* og lære dem uden ad. Han gik fra *Forstanden* paa *Prædike-Stolen*, levede siden i mange Aar i *Udesundbye*, med 400 [Rdlr.] *Kongelig Pension* og kom sig aldrig.«

S. 353. Nyholm, Holger, d. 1749 som Rektor i Slagelse, Stud. 1721.

»Denne Grund-lærde, min strænge Hørers ældste Broder blev *Rector* i *Slagelse*, og gjorde mange lærde *Karle* men og nogle *Krøblinge* og nogle *Deserteurer*. Han var *contract* i nogle Aar, men kunde dog prygle.«

S. 357. Jordhøy, Laurids, d. 1794 som fhv. Sognepræst i Gangsted og Søvind, Stud. 1723.

»Er Præst til *Gangsted* og *Søvind*, *Provst* i *Woer-Herred*. Som *Student* bekjendt for en stor *Latiner*. Han røber endnu sin *Extraction*. Hans 2 Sønner ere Præster.«

S. 359. Top, Peder Christian, d. 1789 som Sognepræst i Karlebo, Stud. 1723.

»Sogne-Præst til *Carleboe* i *Sælland*. Var 3^{dte} *lectie-Hører* i *Fridb.*, da ieg kom i Skolen. Altiid en stræng *Karl*; Men i sær en arrig *Sathan*, naar Han havde sine gamle *Plytses Klæder* paa. Han slog sin Broder *Caj gal. vid. Pag. 473.*«

S. 363. Bacchevold, Laurids, d. 1743 som Sognepræst i Herstedøster- og vester, Stud. 1724.

»Han har og været *Hører* i *F.b.*, men kort før ieg kom i Skolen. Han maatte forlade Skolen og reyse hiem, saasom Han havde udvalgt sig *Bachus* til *Decanus* og *Venus* til *Privat- Præceptor*. Ieg kand neppe huske *Ham.*«

S. 369. Zarth, Jochum Frederik, d. 1769 som Provst og Sognepræst i Ølstykke, Stud. 1726.

»En alvorlig og brav *Karl*, blev Præst i *Sælland*; efter

at Han tilforn var *relegeret ob Pec. cont. 6^{tum} Præcept.* i 3 Aar. Ieg kand endnu huske Hans Graad-opvækkende Afbigts Prædiken i *F.b. Slots Kirke.*«

S. 372—73. Bang, Oluf, d. 1783 som Klokker ved Holmens Kirke, Stud. 1728.

»En Stump, i yngre Aar behiertet og forvoven i Kaarden. Siden bekjendt af sine *poetiske* Samlinger. Han er en riig Klokker til *Holmens Kirke.*«

S. 373. Dons, Jens, d. 1779 som Sognepræst i Brabrand og Kasted, Stud. 1728.

»Var min anden Hører, en huul Karl, en stor Ebræer; blev Præst til *Braband* ved *Frisenborg* og *Magister*. Som Hører saae Han heller til Siden end lige frem for sig.«

S. 374. Ebbesen, Jørgen, d. 1749 som Sognepræst i Bloustrød og Lillerød, Stud. 1728.

»Hans Faders Penge købte Ham et Præste Kald i *Sælland*. Men so gewunden, so gerunden. Han besmittede sit Embede i mange og sin Ægte-Seng i een Post og blev afsat.«

S. 379. Nyholm, Christian Frederik, d. 1739 som Sognepræst i Fakse, Stud. 1728.

»Min strænge Hørers næst ældste Broder. En grundlærd Karl og i sin Tiid den befrygteligste *Disputator* ved *Academiet*. Blev Præst i *Sælland* og døde pludselig paa sin Bryllups Dag. Han saa vel som de andre Brødre var af fattige Borger-Folk i *Fr.borg.*«

S. 386. Adolph, Jacob Jacobsen, d. 1782 som Degn i Tjæreby og Alsønderup, Stud. 1728.

»Var i nogle Aar Kjøbmand i *Frid.b.*, men blev saa fattig, at Han maatte tage imod en landsbye Skole i Nærheden. Han og *Zarth* bleve Svogre. *vid. Pag. 369.*«

S. 389. Bang, Hans Jørgen, d. 1752 som dansk Hofpræst, Stud. 1725.

»Han var min første Hører og Fromhed selv. 1735 reyste Han udenlands paa Kongel. *Stipendium* og døde som Slots Præst i *Kiøbenhavn*.«

S. 399. Luja, Thomas Reinholdsen, d. 1759 som resid. Kapellan i Hillerød og Herløv, Stud. 1731.

»NB. Denne Kjærling, der døde som Capellan i *Fridrichsborg*, var min Vice-Hører $\frac{1}{2}$ Aar i *Nyholms Svaghed*.«

S. 402. Nyholm, Christopher, d. 1768 som Sognepræst i Slaglille og Bjernede, Stud. 1731.

»NB. Denne, som døde Præst i *Slaglille* i *Sælland*, var min Hører i 6 Aar fra 1737. Han var en god Skole-Karl, men noget for *Cholerisk*. Dog takker ieg Ham og ærer Hans Støv. Det, saa mange dovne Hunde nu altid gjøre, nødtes Han af Frygt for Kongens Nærværelse eengang til *sc.* at *recitere* sin Prædiken af Papiret; men der for fik Han ey det Kald, Han søgte.«

S. 403. Bang, Hans Otto, d. 1764 som Professor i Teologi, Stud. 1731.

»NB. Denne slap uskyldig til at blive *Doctor Theologicæ*, dog først *Cadetternes Informator* og siden Provst paa Klosteret. Han var Aarsag i, at ieg forlod *Academiet* og søgte leve-Brød anden Stæds. Han var en Frimurer.«

S. 407. Qvist, Frederik, d. 1778 som fhv. kgl. *Confessionarius*, Stud. 1732.

»Han blev øverst Hoff-Prædikant; men tillige en frietalende *Iohannis* modsatte Billede.«

S. 415. Mossin, Hans, d. 1793 som Dr. theol. og Stiftsprovst i Bergen, Stud. 1733.

»NB. Denne, hvis lærdom gjorde Ham gal, har ladet

meget trykke; men meest Sladder. Han er Stifts Provst i *Bergen*.«

S. 418. Brandt, Michael, Fuldmægtig, Stud. 1733.

»Den ærlige Byefogeds ærlige Søn i *Fridb*. Han kjendte alt for meget til sin Skrøbelighed meere end til sin Styrke; og derfor *affectede* Han ikkun at blive Fuldmægtig hos *Hospitals* Forstanderen, som tillige er Postmæster. Denne *Station* beklædte Han endnu 1776.«

S. 419. Brandt, Jørgen, d. 1776 som kgl. Staldskriver, Stud. 1733.

»Broder til den forrige, havde og næsten lige Skjæbne. Dog blev Han Kongelig Stald-Skriver og døde af ubeføyet Harme 1775 [ø:6], thi Han var for svag til at bære *Chicanen* af en tosset Oberstaldmæster. Begge Brødrene 2 grund-ærlige og stille Karle.«

S. 421—22. Schæffer, Peter, d. 1775 som kgl. Stutmester, Stud. 1733.

»Hans Døds Aarsag var uden Tvivl den samme som *Iørgen Brandtes*, dog døde Han ej saa pludselig. Ia! saa gaaer det, naar Drengene faaer Magten i Hænder. Min Fader, som Student, læste for Ham, indtil Han kom i Skolen. Denne min Morbroder døde som Kongelig Stutmæster ved *Fridrichsborg* Aar 1775. Ham har ieg og min Søn *Peder* at takke.«

S. 423. Garde, Hans Jørgen, d. 1787 som Sognepræst i Vig og Asmindrup, Stud. 1733.

»Uagtet Han saae til Sydøst, naar Han meedede til Nord-Vest, saa var Han dog en god Kegel-Spiller. Ieg fik og altiid dobbelt Penge af Ham for at reyse Kegler op.«

S. 424. Storm, Lorentz, Stud. 1734.

»Han var en brav Student, men en forvildet Karl, og

blev ey til meere. Af meget fattige og ringe Forældre. Han stod sig i Prøven ved Hører-Valget, men *Pastor Bluhm cassetede* Ham dog som et alt for kjødeligt Menneske.«

S. 427. Helt, Laurids, d. 1771 som Sognepræst i Ikast, Stud. 1734.

»Han døde Præst i *Ikast* og havde en Gevæxt paa Hans Ryg, større end 1 skp. Rug. En brav og munter Mand. En Snedker-Søn fra *Frid.borg*.«

S. 430—31. Patberg, Vilhelm Henrik, d. 1797 som fhv. Sognepræst i Jebjerg og Lyby, Stud. 1735.

»Denne lystige Fyr, som er Præst i *Salling*, var først Præst paa *Grønland*, hvor Han giftede sig med een af landets Døttre. Hans Moder reyste i en høy Alderdom til *Grønland* til Ham og døde der. Han er endnu, skjønt gammel, for lystig. Jeg har besøgt Ham i Hans andet Ægteskab og i Hans ældste Datter seet, at Ansigtet paa en Grønlandsk Pige bør være Kugl-rund.«

S. 434. Schæffer, Frederik, d. 1775, Student.

»Denne var min yngste Morbroder, min første ukjærlige og ufornuftige lærere. Han døde Student 1775. Han blev forundret og ærgret ved at see mig frisk og sund 1772; da Han derimod nu betalte Vellysten sin landgilde.«

S. 437. Schaltz, Peder, d. 1786 som fhv. Sognepræst i Herstedøster og -vester, Stud. 1735.

»Denne slap dog til at blive 1ste lectie-Hører i *Fridrichsborg*, paa det Han kunde blive Præst i *Hersted-Øster* i *Sælland*. Han kom noget dristig og tilig til at blive Fader og *Rector Schrøders* Svoger. NB. Han blev sin Kjæreste en blodig Brudgom.«

S. 438. Frauen, Christian Vilhelm, Stud. 1735.

»Hans Fader var *Confessionarius Regius* og fik i Unaade sin Afskeed. Denne slog en Snedker-Svend ihjel i et offent-

ligt og almindeligt Slagsmaal imellem de latinske og Danske paa *F.b.* Kirke-Gaard. Dette skeete i Hans sidste Skole-Aar. Ieg var med og beed i Beenene.«

S. 439. Tuxen, Manderup, d. 1760 som resid. Kapellan ved Vor Frelzers Kirke paa Christianshavn, Stud. 1736.

»Den Qvæker er ieg endnu vreed paa, om endskjønt Han for længe siden er død som *Capellan* paa *Christianshavn*; thi Han slog mig uforskyldt i Skolen. *Rector* gav mig *Revange* ved at give Ham (noget uhørt) 6 Dasker 4 Uger, før Han *deponerede*.«

S. 450. Brandt, Peder, d. 1780 som Sognepræst i Bjergby og Mørke, Stud. 1737.

»En meget alvorlig Karl og sang den groveste Bas. Er Præst i *Sælland*. Han var bedre Student end de 2 ældre Brødre. vid. ao. 1733.«

S. 451. Nyholm, Nicolai, d. 1792 som Degn i Karlebo, Stud. 1737.

»Uliig sine 3 Høylærde Brødre: men een af *Kiøbenhavns* største Korten-Spillere. Forresten stammede Han.«

S. 452. Gad, Niels, Stud. 1737.

»Et forvildet og forvovent *Creatur*, som skyede hverken Ild eller Vand, ikke heller en voldsom Død. Han døde neppe *Straae-Død*. Hans Fader var *Byefo[g]jet* i *Slangerup* og havde *Eli* Skjæbne.«

S. 454. Taftenberg, Peder, d. 1774 som Sognepræst paa Holmsland, Stud. 1737.

»En Skov Riders Søn fra *Gurre* i *Sælland*. En Haandfast Karl. Det erfarede Hans Sogne-Folk paa *Holmsland*, hvor Han som Præst pryglede hver Fisker, som ey ville adlyde. Det har de selv sagt mig.«

S. 456. *Olivarius, Hans, d. 1782 som China-Kaptajn, Stud. 1738.*

»Hos dennes Fader, Præst en Miil fra *Kiøbenhavn*, kunde ieg blevet Degn strax, efter at ieg var bleven Student. Ieg var der; men lod mig kyse af alt for meget Kjød til Brødet. Een af samme Aars *Candidater* fik baade Kaldet og Kjødet; men Ulykke nok med en gammel Enke og 3 lange Døttre¹.«

S. 458. *Rothenborg, Morten Trane, afsat 1767 som Præst ved Københavns civile Arresthus, Stud. 1738.*

»Den *Hans* Wurst blev dog Præst i Slutteriet i *Kiøbenh.*, men Han var og en Præst der efter. Blev afsat.«

S. 460. *Sondbye, Oluf, Stud. 1738.*

»En Karl af liden læsning, lidet Begreb og liden Helbred, endelig af liden lykke.«

S. 461. *Wahl, Niels, d. 1773 som Sognepræst i Gjerslev, Stud. 1738.*

»En Bonde-Dreng fra *Walløe-Stift*, hvor Han rendte fra Hans Faders Ploug til *Fridrichsborg* og blev antaget af den gamle *Princesse*.²«

S. 467. *Teestrup, Hans, d. 1753 som Degn i Veterslev og Høm, Stud. 1738.*

»En flittig *Discipel* og lærd Karl.«

S. 469. *Bendtsen, Povel, d. 1789 som Rektor ved Frederiksborg Skole, Stud. 1739.*

»En Hattemagers Søn fra *Kiøbenhavn*. Nu *Rector* i *Fridrichsborg* og lige saa læmfældig som Hans Formand, min *Rector Schrøder*. Han *dimitterede* min Søn 1776.«

¹) Her maa vistnok foreligge en Erindringsforskydning, da Hans Olivarius' Fader Niels Olivarius var Sognepræst i Græsted og Maarum og døde 1728 (jvfr. L. H. F. de Fine Olivarius, Stamtavler over Slægterne Olivarius og de Fine, 1894, S. 29, 62). — ²) jvfr. S. 156.

S. 473. *Top, Caj Anton, d. 1779 som Degn i Karlebo, Stud. 1739.*

»Gud veed, hvorledes Han kunde blive Student, men Degn blev Han. *Vid. Fratris Testimonium pag. 359.*«

S. 476. *Torm, Ulrik Frederik, d. 1781 som Sognepræst i Stillinge, Stud. 1739.*

»Poletie-Mæster *Torms* brave og lærde Søn, Præst i *Sæl-land*. Men Hans yngre *stupide* Broder slog *Nyholm* døv; lige som Han og pryglede Faderen, da Regimentskriver ved *Fridrichsborg*, samme Dag paa sit eget Kammer med en Stok. Der i bestod *Revangen.*«

S. 478. *Mørk, Søren, Stud. 1739.*

»Han holder Verthuus uden for Øster-Port ved *Kiøbenhavn*. Han havde i sin Skole-Tiid en artig, dog farlig *Casus* i Sælskab med Kong *Ch.* d. 6tes løber for nogle Nat-Frøkeners skyld.«

S. 481. *Windekilde, Niels, d. 1809 som Sognepræst i Vilstrup, Stud. 1740.*

»Han kunde ikke faae løfte paa Hr *P. W.*[s] Datter uden ved Hyklerie, men midt i Hans Hellighed besov Han Præstens Tjeneste-Pige. Han fik dog Iomfruen¹. Da var Han Hører, nu Præst ved *Riibe.*«

S. 487. *Muncheberg, Frederik Carl, d. 1813, Dr. jur., Birkedommer i Skanderborg, Stud. 1740.*

»En igiennemlæst Karl; hvo der alleene kunde forstaae Ham! Er *Doctor Iuris* og Byefoged i *Schanderborg*. Hans første Mæster-Stykke paa den smukke Hr *Winding* i *Stor-ring* blev underkjendt i høyeste Ræt, og Han fik *pro meliori Informatione*. Saa skal Du ha.«

¹) Jvfr. herom Bjørn Kornerup, Frederiksborg Statsskoles Historie 1630—1830 S. 157—58.

S. 488. *Windekilde, Christopher, d. 1758 som adjungeret Sognepræst i Lynge og Uggeløse, Stud. 1740.*

»*Robustior Visu quam Tactu.* Forresten et got Menneske og blev Faderen adjungeret.«

S. 489. *Jæger, Ulrik Adolph, d. 1761 som resid. Kapellan ved St. Budolphi Kirke i Aalborg, Stud. 1740.*

»En snurri Patron. Et got Hoved. En løbsk Mund. Præst paa Grønland kun 2 Aar. Kom derfra 1747 med Foer-Værk for 2000 Rd^r for egen Regning. Nu Præst i Sølland¹.«

S. 490. *Jæger, Frederik Conrad, Stud. 1740.*

»Denne var Broderens modsatte Billede. Dog! et got Menneske og flittig.«

S. 494. *Hosum, Jørgen, Stud. 1741.*

»Denne var vist nok ikke med at forraade vor Herre.«

S. 495. *Roggenkamp, Albert August, d. 1758 som Sognepræst ved St. Peders Kirke i Næstved, Stud. 1741.*

»En Discipel af udmærket Flittighed og Ambition.«

S. 496. *Hübner, Martin, d. 1795 som Konferensraad og Professor juris, Stud. 1741.*

»Han læste saa meget med 2 usle smaae Øyne, at Han blev Professor og Etats Raad.«

S. 497. *Friis, Peder, Stud. 1741.*

»Han kunde lige saa lidet undvære sine lærdere Side Cameraters Munde enten i Skolen eller paa *Academiet*, som ieg kand undvære min Mund. Forresten var Han en flittig Discipel, et got og stille Menneske.«

¹⁾ Her foreligger utvivlsomt en Forveksling med Laurentius Hansen Jæger, der fra 1743 havde været Missionær i Ø. Finmarken, og som 1747 blev Sognepræst i Vallensbæk (Smørum Herred).

S. 498. Brøndlund, Laurids, d. 1766 som Sognepræst til Stadsbygden, Stud. 1741.

»En ærekjær Discipel.«

S. 499. Sylow, Thomas Edvard, d. 1779 som Sognepræst til Snaasen, Stud. 1741.

»En ærværdig Discipel og lærd Karl. Blev Præst i Norge.«

S. 505. Boje, Christian Ludvig, Stud. 1742.

»Uden at concipere kunde Han recitere latinske Vers. Som Student ægtede Han en Snedker-Dotter i Kiøbenhavn, og blev ey andet [end] Hendes Mand imod Forældrenes Villie.«

S. 507. Flesborg, Peder, d. 1766 som resid. Kapellan i Asminderød og Grønholt, Stud. 1742.

»Vel havde Han et langt liv, men Han døde dog tiilig som Capellan til Fredensborg.«

S. 508. Frost, Jens, Stud. 1742.

»Han havde druknet i Slots Søen en nyt Aars Aften, da han løb paa Skøyter, dersom ieg ikke havde vovet mit liv for Ham.«

S. 510. Sanny, Carl Frederik, d. efter 1755 som fhv. resid. Kapellan i Maribo og Hillested, Stud. 1742.

»Han og Hans Broder, vid. pag. 457, begge honette og flitige Disciple, men yderlig fattige, bleve opdragne af en gudfrygtig Moder den Enke. Denne blev Skoleholder paa Christianshavn. Om den ældre veed ieg intet.«

S. 510—11. Sandberg, Mogens, d. 1781 som Klokker, Stud. 1742.

»Er Klokker til hellig Geistes Kirke, død 1781. Hans første Kone var Nyholms Søster. Hende ægtede Han eene af Erkjendtlighed, fordi Hun havde giort Ham got i Hans

Dreng-Aar og Armod. Da Hun ellers neppe havde bleven gift; thi *monocula, deformis & Natu grandis erat*. Som Reeb-slaaer-Dreng blev Han lokket til Bogen af os, som Han inden 4 Aar blev foretrukket. Han havde lyst Hoved, Dristighed og Mund.«

S. 511. Maar, Peder, Sognepræst til Nittedal i Aggershus Stift, Stud. 1742.

»En *Phantast*, dog Præst, men trættekjær.«

S. 513. Fresleb, Benedikt, d. 1776 som Degn i Strø, Stud. 1742.

»Denne Bonde-Dreng slog *Nyholm* næsten fra Forstanden. Han blev Degn, men der hos Folke-Skye.«

S. 514. Bugge, Hans, Stud. 1742.

»Hans *Force* bestod i at kunde læse *Ebraisk* lige saa færdig som Dansk og i at *vertere Terentius* saa *naif* som den bedste *Comoediant*-Spiller; saa at end og *Rector* selv ofte forundrede sig og ofte maatte standse Ham.«

S. 515. Prahl, Niels, d. 1792 som Litterat, Stud. 1742.

»Ham talte ieg med i *Kiøbenhavn* 1771, da var Han *Correcteur* ved *adresse-Contoret*. Er en god *Poet*, men har sine eegne Meeninger om *Relig.* og *Kirke-Skikke*.«

S. 515—16. Dons, Jens (Hans), d. 1797 som Sognepræst i Vitten, Haldum og Hadsteen, Stud. 1742.

»Med denne og Hans jydsk Sprog havde vi mange løyer, det første Han kom til Skolen, men Han strøg rigtig Klatterne af sig. Han er Præst paa Grevskabet ved *Frisenborg* til *Withen etc.*, hvor ieg har besøgt Ham.«

S. 518. Lind, Laurids, d. 1745, Skibspræst, Stud. 1742.

»Den flittigste, alvorligste og skikkeligeste i min Tiid, blev *ordineret* til *Missions* Præst, men døde strax 1745.«

S. 519. *Zuschlag, Hans Christian, Stud. 1742.*

»En god *Musicant* og næsten intet andet. Hans Datter er gift med en *Barfod* fra *Lybech*, som kommer til *Iylland* med *Kram*, og er nu *Verthuus Mand* i *Horsens*. Han [o:Z.] blev *Verts Huus Mand*, men fik for tiilig udsaalgt.«

S. 520. *Zuschlag, Johannes, d. 1792 som Sognepræst i Haraldsted og Allindemagle, Stud. 1742.*

»Denne lille arrige *Knægt*, den forriges *Broder*, og af et hurtigere *Næmme*, blev *Præst* i *Sælland*. Hos disses *Forældre*, som boede i *Døden og Dævlen* paa *Vandkunsten*, har ieg *logeret* 13 *Maaneder*. Deres *Moder* havde *Skiæg* og lod sig *rage*.«

S. 521. *Harder, Niels, d. 1786 som Degn i Brøndbyvester, Stud. 1742.*

»Han var fød med 2 *Muldhvarpe-Fødder* i sit *Hoved*; og duede til intet. For at føye sin *Fader*, den *Maler*, prædikede Han 2 *Gange* i *Kiøbenhavn*, *obmutuit vero ambabus vicibus*, og af *Desperation* tog den røde *Kjøl*.«

Ved *Niels Harders* og den følgende, *Søren Tranes* Navne skriver *Dalhoff*:

»Med disse kunde og burde ieg have *deponeret*, men man gjorde mig *Urætt* 1740, og siden læste ieg saa lidet, at ieg meere glemte det, ieg havde lært. Denne *Maade* at hævne sig paa var ellers den *taabeligste*, *uforsvarligste* for *Gud* og *skadeligste* for mig selv. Andre har dog større *Synd*.«

S. 523. *Hiermin, Christian, Fuldmægtig, Stud. 1743.*

»Hans *Fader* var en *ustuderet Klokker* i *Fridborg* og levede endnu 1772, da ieg var der. Han kom i *Fortred* med *Docter Holm* og derfor maatte *qvittere* *Bogen*. Ia! Han kunde undværes. Han døde som *Fuldmægtig* paa *Regimentskriver-Stuen* [ved] *Fridrichsborg*.«

S. 524. *Sundby, Ivar, d. 1770 som Degn i Søborg og Gilleleje, Stud. 1743.*

»Uagtet Han var raadden inden til, saa kunde Han dog støbe de Skalke-Kugler, som ieg og andre vare tossede nok til at skyde ud. Han døde Student. Ieg laae som *Gratist* ved Ham paa *Regentzen* i 8 Uger.«

S. 525. *Wedel, Poul, d. 1782 som Sognepræst i Jelling og Hover, Stud. 1743.*

»Han var den fornuftigste af alt det *Wedelske* Han-Kjøn. Er nu Præst i *Jelling* og Provst. Var vistnok bedre Stud. end P.«

S. 526. *Samsing, Clemens, d. 1797 som Sognepræst til Thjødning, Stud. 1743.*

»En stor Helgen og flittig *Discipel*. Ieg har daglig haft leylighed til at see Ham i samme *Positur* som *Daniel* Morgen, Middag og Aften.«

S. 526—27. *Møller, Hans (Jens), Stud. 1743.*

»Han var den jydskeste *Iyde*, ieg har kjendt, havde været *Hose-Kræmmer* og blev Præst. I Skolen var alleene bekjendt af det Navn: *Hose-Iyde*. Han døde strax, da Han var bleven Præst.« I Anledning af, at hans Alder i Testimoniet opgives til seksogtyve, bemærker *Dalhoff*: »Der burde uden Tvivl staaet 30 i stæden for 20; thi en anden *Hose-Kræmmer* her i landet har sagt, at Han var 24 Aar, da Han forlod *Hoserne*.«

S. 527. *Lindam, Jacob, d. 1777 som Degn i Dalby og Tureby, Stud. 1743.*

»1746 maatte Han paa $\frac{1}{2}$ Aars Tiid giøre sig usynlig, fordi Han havde skrevet en falsk *Confirmations* Sæddel, der førte en skammelig Død med sig under *Bødlens* Haand.«

S. 529. *Berg, Morten, Stud. 1743.*

»Hans Fader, en Vogn-Smører, var *P[eder] W[edels]* 5te *Evangelist*¹. Hans Huus var et offentlig Forsamlings og Bedehuus. En stor Skin-Helgen og erts-Qvæker, som dog siden ukydsk nok røbede Hiertets Fylde. Er Degn.«

S. 530. *Rose, Ole, Degn i Højby, Stud. 1743.*

»Der denne og Hans Broder fik paa Rumpen af *Nyholm* for indbyrdes Slagsmaal, forlod Broderen Skolen. De vare en *Capitains* Sønner og læste got.«

S. 530. *Mossin, Peder Pedersen, d. 1802 som Sognepræst i Rise, Stud. 1743.*

»Et got Guds Faar og Broder til den vitløftige *Postillant* i Norge².«

S. 531. *Windekilde, Hans, Stud. 1743.*

»En brav Student, et ærligt Gemyt, en giennem stærk Karl. Har en Betjening ved Opfostrings Huset i *Kiøbenhavn*.«

S. 532. *Mørch, Jens Christian, Stud. 1743.*

»Ieg var Aarsag i, at Han eengang maatte *solvere Femoralia* og fik en lille *Product* af *Nyholm NB* imod *Nyholms Villie* og Vidende. Dette er en mørk, men sandfærdig Historie.«

S. 532—33. *Hansen, Søren, Stud. 1743.*

»Han har under *Nyholm* mange 100 Gange skiftet Hud. Han gav mig et Ørefigen, den Dag Han kom i *Mesterlectie* 1741; og ieg gav Ham 2 igien i *Kiøbenhavn* 1745, da ieg var bleven Student.«

S. 533. *Wilsgaard, Hans, d. 1798 som Sognepræst i Alsted og Fjenneslev, Stud. 1743.*

»Den flittigste, skikkeligste og lærdeste i dette Aar. Blev Præst i *Sølland*.«

¹) Erland Mortensen, død 10. Febr. 1779, 80 Aar gl. (Hillerød Kirkebog; jvfr. min Frederiksborg Statsskoles Historie 1630—1830 S. 150 f.).

²) Stiftsprovst Hans Mossin i Bergen, jvfr. S. 120.

S. 534. *Blichert, Laurids, vistnok d. 1801 som Sognepræst i Tvede og Linde, Stud. 1743.*

»En ærværdig *Discipel* og værdig Student, ja! værdig til al muelig Ære og lykke: Ikke end (!) Gang *Nyholm* kunde faae Aarsag til at give Ham et Slag, ja ey et ont Ord.«

S. 535. *Lund, Johan Jacob, d. 1801 som Degn i Sørby-magle og Kirkerup, Stud. 1744.*

»Han var dog en ræt skabet Ræv eller en Blanding af Ulv og Ræv.«

S. 536. *Lehmejer, Peter Andreas, d. 1791 som Sognepræst i Veggerløse, Stud. 1744.*

»*In Eum quadrat modo: O formose Puer! nimium ne crede Colori!*¹⁾ Hans deilige Søster Mad^{me} *Eb.* havde og mange Tilbedere. De vare Præste-Børn fra *Iylland*. En af Hans Søstre har *Baron Crone*. Ja! *bis Pueri Senes.*«

S. 537. *Dyssel, Johan Arent, d. 1795 som fhv. Provst og Sognepræst i Østofte, Stud. 1744.*

»Denne kand aldrig roses nok enten som *Discipel* eller som Student eller som Præst eller som Land-Mand eller som *Patriot*. *Rector* var dog fortrydelig paa Ham, fordi Han ey ville lade Ham vide, hvor meget *Ebraisk* og *Græsk* Han havde læst paa egen Haand; men fik det først at vide fra *K.havn.*«

S. 539. *Bircherod, Mauritz, Stud. 1744.*

»Io meere ieg grubler paa denne Knægt, jo mindre kand ieg huske af Ham; lad være Han *deponerede* næste Aar før ieg.«

S. 540. *Friedenreich, Christopher Diederich, d. 1797 som Sognepræst i Farum og Værløse, Stud. 1744.*

»Det var Gavn for denne, at Han havde den brave

¹⁾ Virgilii Bucolica, Ecl. II, 17.

Dyssel til *Contubernal* hos Bakkelse-Konen i *Fridrichsborg*. Han blev og en brav Student. *Cætera nescio*. Han ligesom *Dyssel* gav langt meere an i *Ebraisk* og *Græsk* til *Exam. Art.*, end *Rector* før vidste. Der til havde De en os alle be- kjendt Aarsag.«

S. 541. *Bager, Peder Friis, Forpagter, Stud. 1744.*

»Han blev uformodentlig Riig og derfor stolt og doven. Dette er det bedste af 3 Ham meddeelte *Testimonia*. Han blev Forpagter i Fyen og døde fattig. Ia! [*de*] *male qcæsitis non gaudet*. Gud afværgede det som ved et *Mirakul*, at Han ikke blev eeneste Arving til den slemme *Maren Peer Frises* mange Midler. Han fik 12000 Rd^r.«

S. 542. *Ording, Christian, d. 1782 som Sognepræst til Finnø, Stud. 1744.*

»Der *Reus* havde udslettet de 2 Parter af Hans *Dimis- Prædiken*, fik Han dog lov at prædike det øvrige, som varede i 7 *Minuter*; thi ellers havde Han skildt Ham ved et *Præste-Kald* i Norge, hvor til Han kort tilforn var kaldet 1746.«

S. 543. *Hofgaard, Andreas, d. 1788 som Sognepræst i Lyngø og Uggeløse, Stud. 1744.*

»*Fastidiit fastidiosa, otiosa & furiosa*. En brav *Discipel*, Karl og Mand.«

S. 543. *Owenberg, Henrik Nicolai, Stud. 1744.*

»Han var vist nok som de 3 Rosiner i Pølse-Enden og fortjente hvers Høyagtelse.«

S. 544. *Trellund, Frederik, Stud. 1745.*

»Han var min *Dux* af Skolen, en skikkelig og temmelig god Karl, men blev intet til; thi Ham skeete Uræt end og fra den første Time og heele Tiden igiennem. Uagtet Han hastig nok og got nok fuldendte sit *Cursum academicum*, var Han dog endnu Student 1770 og *conditionerede* hos *Cammerraad Richter* i *Fridericia*.«

S. 545. *Muus, Niels, d. 1784 som Sognepræst i Sæby, Stud. 1745.*

»Han blev dog Præst i *Sæbye* i *Iylland*. Han smurte *Thestrup* med 20 Rd^r og der for fik *laudabilem*. Ia! Du skulle haft noget andet.«

S. 546—47. *Bagger, Jørgen Poulsen, d. 1791 som Degn i Slagslunde og Gandløse, Stud. 1745.*

»O! *magnum nihil et pecusior pecusissimo!* Han slap *sine Notis* for den Stiil, ieg gjorde for Ham, og ieg blev *admoneret* for min. Ia! hvo høyt vil klyve, falder ofte need, *trantelirum*.«

S. 547—48. *Dalhoff, Herlov, d. 1792 som Degn i Hvirring og Hornborg, Stud. 1745.*

»Man havde lovet mig at komme til Ride-Banen, naar ieg blev 15 Aar, og der for faldt det mig for tungt at gaae op paa *Parnassum*. Man tvang mig i Skolen, igiennem Skolen og af Skolen, og ieg gav ingen af mine lærere leylighed til at kjende mig eller mit Pund.«

S. 549. *Rasmussen, Gotfred Peder, d. 1795 som Renteskriver og Kammerraad, Stud. 1745.*

»End og denne Stakkel blev *Secretair* i det Danske *Cellie* og derfor kjendte mig ikke, da ieg 1772 besøgte Ham — at den stumme ey bander, og at den beenbrudne ey danser, er ingen Dyd.«

S. 549—50. *Morsleth, Jørgen, d. 1804 som Degn i Greve og Kildebrønde, Stud. 1745.*

»En stor Kegel-Spiller og *Heluo*. Hafde *Rector* givet Ham et fortjent *Testimonium*, saa havde Han giort Ham ulykkelig ved Farbroderen Regimentskriver *Morsleth*, som havde opholdt Ham. I Skolen fattedes Ham aldrig Penge; thi Han narrede sin eenfoldige Farbroder til at kjøbe sig een og den samme Bog 10 Gange.«

S. 550. Bircherod, Jens, d. 1774 som Sognepræst i Elling og Tolne, Stud. 1745.

»Det bedste Gemyt i Verden, men kun maadeligt *Ingenium* og *Iudicium*. Er Præst. I Hans Faders *Annex-Kirke Lellinge* ved *Kiøge* har ieg holdt min første Prædiken imellem *Exam. Art. og Styli*, og Sønnen samme Dag i Hoved-Sognet *Højelse. Vid. Patris Testimonium Pag. 322.*«

S. 551—52. Schiønning, Jørgen Leth, d. 1808 som Sognepræst i Kallehave, Stud. 1745.

»En Karl, der læste got og vidste meere, end Han turde sige. Er Præst i *Kalhauge* i *Sælland* og først Provst paa Klosteret. Paa det Han strax kunde faae Klosteret, maatte *Doctor Bang*, da Provst, sætte al *Theologie*, ja Fornuft til Side.«

S. 552—53. Schumacher, Poul Gerhard, Sekretær i Tyske Kancelli, Stud. 1745.

»Denne var saa liig Kong *Fridrich* d. 5te af Ansigt, som et Æg er det andet. For Ræsten — Han er *Cansellie Raad* og *Deputeret* i Post-Amtet. Hans Moder var Kongens Vasker-Kone *v[el]* *Old-Frue*, en *Lieutenants* Enke. Han fik 4 R ugentlig af *Princens Casse*, foruden Hans Skole-*Stipendium*. Det voldt[e] Ansigtets mageløse liighed. Hans Fætter rømte fra Skolen og landet. Et opvakt, men fornærmet *Subject*. Han kom hiem fra *Rusland* som *Ambassadeur*. Er *Conferents Raad* og Amtmand i *Segeberg Nom. Schumacher.*«

S. 554. Wessel, Hans Peder, Stud. 1745.

»Den sidste og bedste af dette Aars [o: 1745] *Candidater*. Han tog 4 *Examina* i 2 Aar; reyste uden lands og døde som *Roman-Chatolsk* i *Pariis*. Hvad *Rector* her skriver, er feil; thi Han kom i Skolen 1743 og blev sat neederst i *Mester-Lectie*; fordi Han kunde ey *Ebraisk*; men Han naaede og overgik snart os andre.«

S. 555. (*Fridtz*) *Petersen, Jørgen, vistnok d. 1775 som Degn i Ry og Sonnerup, Stud. 1746.*

»Denne *Extemporal-Gravskrift* gjorde *Gutfeld* 1744, da *Iørgen Pedersen*, en sygelig Stakkel og Hattemagers Søn, laae for Døden, men kom sig:

Her ligger *Iørgen Skrat*;
 Han heed og *Hatte-Klat*;
 Paa Søen tog Han fat en Giedde i sin Hat;
 thi kom Han til at hede *Skrat Hatteklat von Giede*.

Et got Hoved, men ont Hierte. Er død Degn i *Sælland*. Hans Søn er *Kramboe-Karl* hos *Wellejus* i [*Ass*]*ens* og kaldes *Frits*.«

S. 556. *Lygaard, Christian, Stud. 1746.*

»*Oculus, non gulæ*.«

S. 557. *Lund, Albert, Stud. 1746.*

»Aa! Du unge Ræv! Han blev først *Vogn-Mand* i *Slangerup* og siden *Skoleholder* paa en *Udøe*.«

S. 558. *Balling, Jens, d. 1763 som Degn i Roholte, Stud. 1746.*

»Denne *Snus-Hane* har ieg givet en tæt *Prygl-Suppe*.
 Ia! was thut die liebe nicht.«

S. 559. *Birch, Jørgen, Stud. 1746.*

»En ægte *Gøgler & Inventor Scelerum*. Han gik fra *Forstanden* og døde i *Qvæst-Huset*.«

S. 560. *Kirkerup, Jens, d. 1782 som Sognepræst til St. Laurentii paa Før, Stud. 1746.*

»En lang *Rækel*, hvis *R[umpe]* under *Nyholm* var oftere broget end hviid.«

S. 560. *Kirkerup, Søren, Stud. 1746.*

»En lille arrig *Kat-Killing* og forvoven *Knægt*. Blev *Præst*.«

S. 561. *Flensborg, Christian, d. 1776 som Tæller i Banken, Stud. 1746.*

»Alter *Æsopus & Forma & Ingenio*. Han er bekendt under det Navn: den Danske *Mercurius* eller den *poetiske Avis-Skrivere*.«

S. 562. *Grundtvig, Frederik Christian, d. 1781 som Sognepræst i Lundforlund og Gjerlev, Stud. 1746.*

»Hans Fader var Slots Præst i *Fridrichsborg*, en lærd Mand og stor Christen. Gik fra Forstanden paa Prædikestolen og blev *per Intervalla* stedse gal. Sønnen var *tenuissimi Iudicii. vid. Testimonium Patris pag. 336.*«

S. 563. *Abel, Jens Peter, Møller, Stud. 1746.*

»Den stærkeste og forvovenste af alle mig bekendte. Han er Selv-Ejer-Møller ved *Slangerup*. Hans Kone er Hof-Præstens *Qvistes* Søster. NB. Han har 2 Gange sat mig efter livet baade som *Discipel* og Student. Ieg har 1772 besøgt Ham i *Have-Mølle* ved *Slangerup*.«

S. 564. *Wegge, Adam Antonsen, Staldskriver, Stud. 1746.*

»Efter 5 Aars Forløb besov Han een af sin *Rectors* Døttre. Blev viet til Hende 1 Time, førend Hun gjorde Barsel, og blev Enke-Mand 1 Time efter. Han blev Stald-Skriver ved *Fridrichsborg* i Faderens Stæd og døde.«

S. 567. *Thygesen, Thyge Jespersen, d. 1790 som Provst og Sognepræst i Klim, Torup og Vust, Stud. 1746.*

»En over al Maade ærlig og flittig Karl, min bedste Ven. Han slæbte som *Discipel* og slæber som Præst.«

S. 568. *Annerup, Christian, Stud. 1746.*

»*Magnum Caput, sed nihil intus.*«

S. 571. *Herfort, Johannes, d. 1781 som Sognepræst i Ferslev, Dal og Volsted, Stud. 1747.*

»*Literis deditus.*«

S. 572. *Reisi, Hans, Stud. 1747.*

»En fattig Tømmermands Søn fra *Fridrichsborg*, *qui Phthiriasis ergo* maatte forlade Skolen paa $\frac{1}{2}$ Aars Tiid medens Han var i anden *lectie*.«

S. 574. *Thiisvelde, Rasmus, Præst i Norge, Stud. 1747.*

»Denne Bonde-Søn blev snart Student og snarere Præst i *Norge*; thi 1739 kom Han i Skolen og 1750 blev [Han] en *Capellan* og snart Præst¹.«

S. 576. *Eller, Johan Christian, Handelsmand, Stud. 1747.*

»Et opvakt Hoved, men forvildet Knægt. Han blev *Procurator*. Der *Rector* engang spurgte Ham: hvor var Du i Formiddag? svarede Han: Ieg og Printsen og *Lars Espesen* var inde at besee Esel-Stutteriet. Derpaa *replicerede Rector* alleene dette: og Du *Monsr Esel* var den første. Siden *H^r Thygesen* var bleven Præst i *Hverring*, besøgte *Eller* Ham og reed paa Ham som paa en Hest, saa gal var Han endnu. Det saae ieg selv. Han var den Gang *Tobaks Leverandeur* i *Aarhuus*.«

S. 577. *Sigvardsen, Jacob, Stud. 1747.*

»Et overmaade flittig, adstadig og takkelig Menneske. Ieg elskede Ham høyt og gav Hans grove Side-Mand mange Ørfigen for Hans skyld.«

S. 577. *Schwartzkopff, Andreas, Stud. 1747.*

»En gierrig Præstes dumme og dovne Søn, som burde været *relegeret* til de andre *Mohrer* i *Africa*; thi som Hans Navn lygte, saa var Han. Ieg lærte Ham ofte *quid Iuris* for den lille *Sigvards* skyld.«

S. 578. *Lund, Jacob, Stud. 1747.*

»Han var forpryglet af *Rector Nyholm* i *Slagelse* først. Hans Skind blev da vel heelet ved os; Men Hiernen blev

¹) Rasmus Tisvilde blev 1754 Kapellan i Toten i Aggershus Stift (Norske Registre 1754 13. Sept. Nr. 422).

den samme. Ia! Hans Fader var en fornemme og formuende Mand.«

S. 579. Weissendunch, Stephan, Stud. 1747.

»En anseelig, ærekjær og flittig *Discipel*, som holdt sig for god til at øde Tiden og for ædel til Needrigheder.«

S. 580. Wegener, Herman Treschow, Stud. 1747.

»For Hans Farbroders Hr *Treschovs* skyld, som da var Præst i *Bircherød*, men siden kom til *Runde-Kirke*, fik dette *Pecus* et taaleligt *Testimonium*. Hafde *Professor Bloch* ikke været en *caut* og god Mand, da havde ieg kommet i stor uleylighed for Hans skyld. Han var et Skarn.«

S. 583. Bang, Oluf Lundt de, d. 1789 som Generalprocurør, Stud. 1747.

»Høyeste Ræts *Procurator* og Kongelig Kammer-*Advocat*, en flittig *Discipel* og *inventieux Fyr*.«

S. 583. Bøhme, Matthias Christian, d. 1795 som Sognepræst i Oksenvad og Jels, Stud. 1747.

»Han var mit visse Bud til Iomfr. *S. A. G.* og derfor holder ieg af Ham endnu, endskjønt Han er en Nar. Er velbelæst, men Trættekjær. Præst i *Holsteen*.«

S. 584. Wall, Jens, d. 1782 som Sognepræst i Damsholte, Stud. 1747.

»Denne Bonde-Søn fra *Walløe-Stift* rendte fra sin Faders Ploug, faldt i Knæe for *Ch. d. 6tes* Søster og bad om at komme til Bogen. Han fik foruden Skolens *a parte* Kongelig *Stendium*. Forresten lod Han Verden jævne sig selv baade som *Discipel*, Student og Præst.«

S. 586. Welding, Christian, d. 1801 som Sognepræst paa Inderøen, Stud. 1748.

»Han var som *Saul* et Hoved høyere end alt Folket. Ia! Han var ey forknyt og fortaarsket af *Nyholm*, thi Han kom strax neederst i *Mester-lectie*, skjønt uforskyldt.«

S. 587. *Stage, Johan Adolph, d. 1772 som Sognepræst i Junget og Torum, Stud. 1748.*

»Hans Skole-Aar i *F.borg* og Hans Studenter-Aar i *Kiøbenhavn* vare de fornøylegste, men i Hans Faders Huus og sit eget Huus, hvad der? der begyndte og endte Han livet i bestandig *Cujonerie* og Trældom. Han fik *Cancellie-Raad* og Hof-Skrædder *Beckers* Datter i *Kiøbenhavn* og døde som Præst til *Iunget* i *Salling*. Han hafde lært at ride og kunde tale Fransk. *Sat sap.*«

S. 588. *Hiermin, Peder, d. 1772 som Sognepræst i Hammer og Lundby, Stud. 1748.*

»Hans Fader var Klokke i *Fridrichsborg* og havde været Biskop *Herslebs* Tjener. Denne blev tiilig Præst i *Sælland*, omendskjønt Han udtalede *K* og *C* som *T*, *Ex. g. Tristus* for *Christus.*«

S. 589—90. *Schwermann, Thomas Hans, d. 1768 som Sognepræst i Aarby, Stud. 1748.*

»Forældrenes *exemplariske* Christendom skaffede dette uskyldige Stakkel tiilig i den lange *Kjol*. Han døde og tiilig uden nogens synderlige Skade. Provstinde *Monrad* i *Aarhus* er Hans Søster.«

S. 591. *Wind, Frederik Vilhelm, d. som fhv. Sognepræst i Skive og Resen, Stud. 1748.*

»Han er Sogne-Præst i *Schive*. Hans hastige Sind har forarsaget Ham en Rørelse paa Hans Mæle. Forresten en tækkelig Mand, naar ingen gjør Ham noget imod. Ieg har besøgt Ham i *Schive*. Da var Han og skulle være fattig.«

S. 600. *Thestrup, Carl Hansen, d. 1808 som Lærer ved Waisenhuset, Stud. 1749.*

»En lille velstuderet Karl. Er *Catechet* paa Waisenhuset i *Kiøbenhavn.*«

S. 600. Flesborg, Søren, Møller, Stud. 1749.

»Han er halt og fød med 6 Fingre paa hver Haand. Havde et fattigt Begreb, dog er Han en riig Møller i sin Faders i. e. *Stenholms Mølle*.«

S. 601. Thygesen, Mourids Jespersen, d. 1778 som Sognepræst i Hvirring og Hornborg, Stud. 1749.

»Han var først *Capellan* og Præst i *Schade* 4 Aar, siden i *Hvirring* i 16 Aar, thi *Kirke-Patronen* var hans Farbroder *Thygesen*. Han *conserverede* alles Yndest, meest deres, som mindst kjendte Ham. Døde 1778 æt. 51.«

S. 614. Wedel, Nissenius, d. 1779 som Degn i Asminde-rød og Grønholt, Stud. 1749.

»Et dum Beest. Er Degn til *Asminde-rød* og *Fredensborg-Slot*. Tak Din Fader for det!«

S. 614. Wedel, Jens Daniel, d. 1792 som Sognepræst i Gyrstinge og Flinterup, Stud. 1749.

»Et opvakt Hoved, men noget gebreklig. Er Præst.«

S. 616. Stage, Jens, d. 1780 som Sognepræst i Fjellerup og Glæsborg, Stud. 1750.

»Et maadeligt Begreb, men flittig. Var først Præst paa *Grønland* i 7 Aar, siden i *Fjellerup* i *Iylland*, hvor Han døde 1780. Et stille Menneske.«

S. 621. Wedel, Hans, Degn, Stud. 1750.

»En syg og bange Stakkel, er en riig Degn vester i *Iyl-land* og Broder til *Peter Wellejus* i *Horsens*.«

S. 630. Stage, Peder Christian, Stud. 1752.

»Denne var den lærdeste af 3 Brødre. Reyste uden lands i nogle Aar med 2 Herrer. Opholder sig paa *Hasseldorf* ved *Hamborg*. Han har givet mig denne Bog, som Hans lærde Fader Hr *Rasmus Stage* i *Snodstrup* i *Sælland* har skrevet.«

TILLÆG

Excellentissimos Parnassi Phosphoros æternum splendere! Non adeo excelsis collibus et sublimibus inhærent montibus Camænæ, quin sæpius depressis etiam gaudeant vallibus, non adeo trabeali pompa amplissimoqve cultu splendent, quin sub sordidissimo sæpissime pallio lateant, nec ita amplissimas excellentissimasqve indoles sibi vendicant, quin mediocribus obviæ se offerant ingeniis. Solatium hoc est Iuveni honestissimo, ex sacra progenie ante hos viginti annos orto, HERLOVIO DALHOFF, qui in orbitate solatium ac perfugium apud Musas nostras quæsit, et per magnam vitæ partem invenit. Corpus illi est validum ac firmum¹, ingenium haud spernendum, animus ad quævis agenda et ferenda promptissimus, hinc molestias, quas vel res angusta domi, vel artium disciplinæ creant, mascule adeo devoravit, ut nunquam de iis quæstus sit, nec unquam industriam et alacritatem ejus desideravimus. Cum ad istam jam maturitatem igitur pervenit, quam ex tyronibus superiores poscant orchestræ, sacraque Regia Majestas jubet, majorum gentium Diis illum commendatum volumus, persvasi, in posterum eum consveta promptitudine et diligentia se commendaturum. Consulite igitur, Viri Consultissimi et Magnificentissimi, orbitati ejus, quo tandem in studiis literarum non solatium modo, sed præmium etiam laboris et industriæ experiatur. 1745.

J[ohannes] S[chröder].

¹) Herefter har staaet: «facultates nullæ», men det er senere overstreget (af Dalhoff?).